

Suunnittelutarveratkaisu (MRL 137 §) ja poikkeaminen, 286-414-1-5, 286-414-1-254, 286-414-1-356, Lakiasuon aurinkovoimala

6103/10.03.00.03/2023

Teknisen lautakunnan lupajaosto 04.03.2025 § 20

Valmistelija: kaavoitusinsinööri Olli Ruokonen, puh. 020 615 9235, olli.ruokonen(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Tämä suunnittelutarveratkaisu ja poikkeamispäätös koskevat aurinkovoimalan rakentamista.

Hankkeeseen sovelletaan MRL 16 §:n suunnittelutarvealuetta koskevia säännöksiä, sillä hanke edellyttää ympäristövaikutustensa merkittävyyden vuoksi tavanomaista lupamenettelyä laajempaa harkintaa. Rakentaminen edellyttää ennen rakennuslupakäsittelyä tehtävää suunnittelutarveratkaisua. Suunnittelutarveratkaisussa on arvioitu MRL 137 §:ssä säädettyjen rakennusluvan myöntämisen erityiset edellytykset.

Hankkeen suunniteltu rakennuspaikka sijoittuu Summanjoen rantavyöhykkeelle. MRL 72 §:n mukaan vesistön ranta-alueeseen kuuluvalla rantavyöhykkeelle ei saa rakentaa rakennuskohdetta ilman asemakaavaa tai sellaista oikeusvaikutteista yleiskaavaa, jossa on erityisesti määrätty yleiskaavan tai sen osan käyttämisestä rakentamisluvan myöntämisen perusteena. Alueella ei ole voimassa rakentamiseen oikeuttavaa kaavamuotoa, joten rakentamisen edellytyksenä on poikkeaminen (MRL 174 §) rannan suunnittelutarpeesta.

Hakija

Fu-Gen Energia VII Oy, [REDACTED]
(hakijan tietojen päivitys 4.2.2025, alkuperäinen hakija Fu-Gen Energia Oy)

Rakennuspaikka

Hankealue sijaitsee Sippolan kaupunginosassa Haapalan kylän pohjoispuolella. Rakennuspaikka muodostuu Fu-Gen Energia Oy:n vuokraamien kiinteistöjen 286-414-1-5, 286-414-1-254 ja 286-414-1-356 osista. Rakennuspaikan pinta-ala on yhteensä noin 150 ha. Rakennuspaikalle kuljetaan Hytjärventieltä.

Rakennushanke

Fu-Gen Energia VII Oy (myöhemmin 'hakija') hakee Kouvolan kaupungilta suunnittelutarveratkaisua ja poikkeamislupaa maa-

asenteisen aurinkosähkön tuotantoalueen, eli aurinkovoimalan rakentamiseksi. Aurinkovoimala koostuu aurinkokennomoduuleista, sähköasemasta, muuntajista, inverttereistä, huoltoteistä, kaapeloinneista ja energiavarastosta.

Kohteen tiedot

Kaavatiedot

Alueella ei ole voimassa asemakaavaa tai yleiskaavaa.

Alueella on voimassa Kymenlaakson maakuntakaava 2040. Hankealue on merkitty turvetuotantoalueeksi (EOt). Merkinnällä on osoitettu turvetuotantoalueiksi soveltuvia, luonnontilaltaan pitkälle muuttuneita turvealueita, joiden ottotoiminnan edellytykset on selvitetty.

Hankealueen eteläpuolinen Kähöjärvensuo on merkitty soidensuojelualueeksi. Hankealueen länsipuolelle on merkitty etelä-pohjoissuuntaisesti sini-viheryhteystarve. Hankealueen itäpuolella sijaitsee tärkeä pohjavesialue (pv).

Maakuntakaavassa on osoitettu koko maakuntakaava-alueeseen liittyviä mm. Kymijoen, rannikon ja saariston tulvaherkkiä alueita, vesistöjen yhtenäisen rantaviivan säästämistä, uusiutuvan energian järjestelmien edellytysten selvittämistä, tuulivoimaa, vaelluskaloja, seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikköjä, Natura2000-alueita, muinaisjäänöksiä, kestäviä liikkumistapoja sekä reitistöjen jatkuvuutta koskevia suunnittelumääräyksiä.

Maakuntakaavassa on seuraavat koko maakuntaa koskevat suunnittelumääräykset, jotka ovat ko. hankeen kannalta keskeisiä:

Alueiden käytön yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja yhteiskunnan toimintojen sijoittelussa on erityistä huomiota kiinnitettävä vesien ekologisen tilan parantamiseen.

Alueiden käyttöä suunniteltaessa on huolehdittava siitä, että toiminta ei yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa aiheuta Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla tai valtioneuvoston verkostoon ehdottamalla alueella sellaisia haitallisia vaikutuksia tai häiriöitä, jotka merkittävästi heikentävät alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon tunnetut muinaisjäänökset. Ajantasainen tieto on tarkistettava museoviranomaiselta.

Kouvolan kaavoituskatsauksessa ja -ohjelmassa 2025 ei ole esitetty asemakaavahankkeita hakemuksen mukaiselle rakennuspaikalle. Kaavoituskatsauksessa on mainittu Kouvolan keskeisten alueiden yleiskaava 2050, jonka alustava rajaus kattaa koko kaupungin. Yleiskaavarajaus tulee tarkentumaan kaavatyön edetessä.

Rakennusjärjestys

Kouvolan rakennusjärjestys on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 8.2.2021. Muulle kuin asutuskäyttöön tarkoitettulle rakennuspaikalle rakennusten/rakennelmien lukumäärä ja rakennusten enimmäiskoko harkitaan rakennuspaikan käyttötarkoituksen ja olosuhteiden perusteella rakennuslupahakemuksen yhteydessä.

Rakennusjärjestyksessä ei ole erityisiä suuren mittakaavan aurinkovoimarakentamista koskevia määräyksiä.

Kouvolan rakennusjärjestystä ollaan uudistamassa.

Rakennusjärjestyksen uudistaminen on tullut vireille 27.5.2024.

Mistä päätöstä haetaan

Haetaan MRL 137 §:n mukaista suunnittelutarveratkaisua.

Hankkeeseen sovelletaan MRL 16 §:n suunnittelutarvealuetta koskevia säännöksiä, sillä hanke edellyttää ympäristövaikutustensa merkittävyyden vuoksi tavanomaista lupamenettelyä laajempaa harkintaa. Hankkeessa poiketaan MRL 72 §:n mukaisesta ranta-alueen suunnittelutarpeesta.

Päätösvallan peruste

Suunnittelutarveratkaisu käsittää MRL 137 §:n mukaisen rakennusluvan erityisten edellytysten arvioinnin suunnittelutarvealueella ennen rakennusluvan myöntämistä.

MRL 171 §:n mukaisesti kunta voi erityisestä syystä hakemuksesta myöntää poikkeamisen maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetyistä tai sen nojalla annetusta rakentamista tai muuta toimenpidettä koskevasta säännöksestä, määräyksestä, kiellosta tai muusta rajoituksesta.

Kouvolan kaupungin 1.6.2023 voimaan tulleen hallintosäännön mukaan teknisen lautakunnan lupajaosto päättää rakennusluvan erityisistä edellytyksistä (suunnittelutarveratkaisu) suunnittelutarvealueella MRL 137 §:n mukaisesti. Teknisen lautakunnan lupajaosto on siirtänyt suunnittelutarveratkaisuja koskevaa toimivaltaansa kaupunginarkkitehdille lukuun ottamatta tuuli- ja aurinkovoimaloita koskevia suunnittelutarveratkaisuja. Näin ollen teknisen lautakunnan lupajaosto on päätösvaltainen tätä aurinkovoimalaa koskevassa rakennusluvan erityisten edellytysten arvioinnissa, eli suunnittelutarveratkaisusta päättämisessä.

Teknisen lautakunnan lupajaosto on delegoinut poikkeamispäätösten tekemisen viranhaltijoille. Lakiasuon aurinkovoimalan lupahakemus koskee sekä poikkeamista että suunnittelutarveratkaisua, joten yhden päätöksen periaatetta soveltaen samassa yhteydessä ratkaistaan poikkeaminen sekä suunnittelutarveratkaisu.

Hakijan lyhyt selostus rakentamistoimenpiteistä, perustelut ja keskeiset vaikutukset

Tässä kappaleessa kuvatus hakijan lyhyen selostuksen rakentamistoimenpiteistä, perusteluista ja vaikutuksista lisäksi hakija on liittänyt hakemukseen selostuksen rakennushankkeesta sekä luontoselvityksen. Selostus on raporttimuotoinen kuvaus hankkeesta ja suunnitelmasta.

Hakijan lyhyt selostus rakentamistoimenpiteistä, perustelut ja keskeiset vaikutukset:

Alueelle suunnitellaan 100-150 MWp aurinkovoimapuistoa. Hankealue koostuu osista kiinteistöjä 286-414-1-5, 286-414-1-254, 286-414-1-356, ja hankealueen kokonaisala on noin 150 ha. Alue on nyt turvetuotannossa, mutta turvetuotannon lakatessa kesään 2024 mennessä otetaan alue uusiokäyttöön aurinkopaneelikenttänä. Aurinkopaneelien lisäksi alueelle on tarve asentaa invertterit ja muuntajat. Myös alueen olemassa olevia teitä on jatkettava ja teitä lisättävä mm. turvallisuussyistä.

Hankealue sijaitsee etäällä asutuskeskittymistä sekä vapaa-ajan asunnoista. Aurinkopuisto tarjoaa hyvän jatkokäyttömahdollisuuden entisille turvetuotantomaille. Alueella sijaitseva ETE-alue jätetään rakentamisen ulkopuolelle. Hankealueen ulkopuolelle jäävät myös etelässä sijaitseva soidensuojelun täydennysohjelman alue sekä idässä pohjavesialue.

Lausunnot

Tässä osiossa on esitetty kooste hakemusta koskeneista lausunnoista. Lausunnoissa on jatkosuunnittelun ja -luvituksen rakentamisen sekä kannalta hakijalle ja muille viranomaisille olennaista tietoa. Lausunnot pyydettiin samalla kertaa suunnittelutarveratkaisu-, poikkeamislupa ja rakennuslupahakemuksesta, joten nämä lausunnot koskevat myös rakennusluvan käsittelyä.

Hakijalle annettiin mahdollisuus antaa vastineensa lausuntoihin. Lausuntojen yhteydessä on esitetty suunnittelutarveratkaisun valmistelijan sekä hakijan vastineet.

Kaakkois-Suomen ELY-keskus:

Maankäyttö ja kaavoitus

Aurinkovoimakenttien suunnittelussa tulee pyrkiä hallittuun alueidenkäyttöön ja arvioida tarvetta ratkaista maankäyttö kaavoituksen kautta. Aurinkovoimakenttien sijoituessa alueelle, jonne kohdistuu myös muuta maankäyttöpainetta, tulisi kaavoituksen olla ensisijainen suunnittelukeino. Laajempialaisella maankäytön suunnittelulla voidaan edistää uusiutuvan energiatuotannon mahdollisuuksia ja potentiaalia koko kunnan alueella tai laajemminkin alueellisesti.

Käytettäessä suunnittelutarveratkaisua aurinkovoimaloiden rakennusluvan perusteena tulee erityisesti huomioida, että rakentaminen ei saa johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia. Lisäksi rakentamisen tulee täyttää muut maankäyttö- ja rakennuslain 137 §:n asettamat ehdot. Suunnittelutarveratkaisun valmistelua ohjaavat soveltuvien osien poikkeusmenettelyä koskevat säännökset (MRL 173 ja 174 § ja MRA 14 luku). Maanomistajia tulee kohdella kaikessa alueidenkäytön ratkaisuissa yhdenvertaisesti.

Hankealueella on voimassa Kymenlaakson maakuntakaava 2040, joka on hyväksytty maakuntavaltuustossa 15.6.2020. Maakuntakaavassa hankealue on merkitty EOT- eli turvetuotantoaluemerkinnällä. Merkintää koskeva suunnittelumääräys ei estä alueen ottamista käyttöön muuna tuotantoalueena.

Hankealueella ei ole voimassa yleis- eikä asemakaavaa.

Pintavedet

Hulevedet on suunniteltu johdettavan kosteikkojen ja muiden vesiensuojelurakenteiden läpi. Näiden rakenteiden riittävästä mitoituksista sekä tarvittaessa käytön aikaisesta kunnossapidosta ja huollosta tulee huolehtia negatiivisten vesistövaikutusten vähentämiseksi. Erityistä huomiota tulee kiinnittää rakentamisaikaisten vesistövaikutusten minimoimiseen. Vesiensuojelurakenteet ja muu rakentaminen tulee toteuttaa kuten vesienhallintasuunnitelmassakin on esitetty; vesiensuojelurakenteet ennen muuta rakentamista ja rakentaminen alhaisten vedenkorkeuksien aikaan. Vesistövaikutukset potentiaalisesti vähenevät alueen käyttömuodon muuttuessa pois aktiivisesta turvetuotannosta.

Mikäli alueella nousee esiin tarve perata vanhoja ojia tai tehdä uusia ojia vähäistä suuremmissa määrin niin hankevastaavan tulee tehdä asiasta ojituseroilmoitus vesilain mukaisen luvan tarpeen arvioimiseksi. Summanjoki on ojitussyhteisöoma. Aurinkopaneelientältä lisävesiä johdettaessa yhteisön uomaan, tulee hankevastaavan osallistua uoman kunnossapitoon ja tarvittaessa suurentaa uoma riittävän suureksi siten, että se pystyy vastaanottamaan lisävedet, mikäli vesimäärä sitä edellyttää.

Summanjoessa on lohikalajien säännöllistä luontaista lisääntymistä. Summanjoen kalastoarvojen sekä hyvän ekologisen tilan turvaamiseksi on ensiarvoisen tärkeää, etteivät hankkeen myötä vesistöjen virtaamat äärevöidy nykyisestä, eikä vesistöjen kuormitus, esimerkiksi kiintoaineen suhteen, kasva. Asiassa on hyvä kuulla myös kalatalousviranomaista.

Hankkevastaavan on lisäksi hyvä olla tietoinen, että Summanjoen valuma-alueella on käynnissä Kymijoen vesi ja ympäristö ry:n Summanjoen kunnostushanke, joka on pääosin rahoitettu EU:n

Oikeidenmukaisen siirtymän rahastosta (JTF). Kyseisestä rahastosta on mahdollista hakea rahoitusta turvetuotannosta poistuvien alueiden jälkikäyttöön ja ennallistamiseen liittyen (esim. uusiutuvan energian tuotantoon liittyviin selvityksiin, kosteikoihin sekä maa-alueiden vetämiseen).

Pohjavedet

ELY-keskus katsoo, että aurinkopaneelien sijoittelussa on huomioitu vesilain ja metsälain mukaiset kohteet riittävällä tavalla. Lakiasuolla sijaitsevalla metsälakikohteeksi tulkitulla metsäsaarekkeella on myös lähde, joka ei tällä hetkellä ole vesilain 2 luvun 11 §:n tarkoittama luonnontilainen lähde. Mikäli suoalueen vedenpintaa on tarkoitus nostaa turvetuotannon päättymisen jälkeen, saattaa lähde uudelleenvesittyä, jolloin se on jälleen vesilain suojelema vesiluontotyyppi.

Luonto

Hankealueen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse luonnonsuojelualueita tai Natura 2000 -verkostoon kuuluvia alueita. Hankealue rajoittuu kuitenkin soidensuojelun täydennysehdotuksen kohteeseen Kähöjärvensuo, joka on konsentrinen keidas, jonka pienmuotomorfologia (kermit, kuljut) ovat heikosti kehittyneet. Suon länsireunalla on kapealti ravinteisia laiteen suotyyppejä, joille lumensulamisa- ja paikoin pohjavesien mukana tulee lisäravinteita länsipuolen Martinsillankaankaalta. Hankkeella ei tule muuttaa lisää Kähöjärvensuon vesitaloutta.

Hankealueelta ja suunnitelluilta sähkönsiirtoreiteiltä on tehty luontoselvitys vuonna 2024. Erityisesti suunnitelluilta sähkönsiirtoreiteiltä on tunnistettu EU:n tiukkaa suojelua edellyttävän liito-oravan potentiaalisia lisääntymis- tai levähdyspaikoiksi sopivia suuria haapoja, joista osassa oli myös kolo. Ne tulee huomioida sähkönsiirtoreittien yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja rakentamisessa.

Myös EU:n tiukkaa suojelua edellyttäviin lajeihin kuuluvan viitasammakon osalta luontoselvityksessä todetaan, että suunnitellulla sähkönsiirtoreitillä 2 on lammikoita, jotka ovat potentiaalisia viitasammakon elinympäristöjä ja joista ei ole voitu inventoida oikea-aikaisesti. Mikäli ko. reitti valikoituu toteutettavaksi ja rakentamistöissä mahdollisesti vaikutettaisiin kyseisiin lammikoihin, tulee oikea-aikainen viitasammakkoselvitys tehdä ennen sähkönsiirtoreitin rakentamista. Viitasammakkoselvitys on muiltakin osin puutteellinen. Niitä selvitetiin kuuntelemalla 27.5. 2024, klo 22–23 hankealueen pohjoisosan lammikoilla. Lajitietokeskuksen havaintojen mukaan 3.5.2017 Kähöjärvensuon alueelta on havaittu kymmeniä soidinäänteleviä viitasammakoita, erityisesti Sulennoksenojan läheisyydessä. Sulennoksenoja laskee hankealueen eteläosan läpi. Pienetkin vesialueet, kosteikot ja ojat voivat olla viitasammakon elinympäristöjä ja

sitä voidaankin tavata myös turvetuotantoalueiden ojissa. Selvitystä ei kuitenkaan ole tehty viitasammakon elinympäristöksi mahdollisesti sopivista ojista. Lisäksi selvitysajankohta on ollut Etelä-Suomen olosuhteissa todennäköisesti liian myöhäinen ja lajin kutu on ollut jo ohi.

Kolmannen EU:n tiukkaa suojelua edellyttävän lajin kirjoverkkoperhosen toukkien ravintokasveja kangas- ja metsämaitikkaa havaittiin luontoselvityksen mukaan alueella useissa paikoissa.

Kirjoverkkoperhosen elinympäristöksi soveltuvia maitikkakasvustoja ja alueita ei kuitenkaan ole selvitetty. Kuten ei myöskään lajin esiintymistä suunnittelualueella. Lajin lisääntymis- tai levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on luonnonsuojelulain 78 §:n nojalla kiellettyä samoin kuin liito-oravan ja viitasammakon. Luontoselvitystä tulee tältäkin osin täydentää.

Sähkönsiirtoreitin varrella olevat luonnonmuistomerkit on kirjattu luontoselvitykseen virheellisesti. Kiinteistöllä 286-413-4-129 sijaitseva lähde ympäristöineen eli ns. Aholan lähdealue on rauhoitettu luonnonmuistomeriksi Kymen lääninhallituksen päätöksellä 3.2.1966 ja sen eteläpuolella sijaitseva puuryhmä (4 mäntyä, kuusi ja koivu) Aholan männikkö on rauhoitettu luonnonmuistomeriksi Kymen lääninhallituksen päätöksellä 7.11.1966. Luonnonmuistomerkit tulee ottaa huomioon sähkönsiirtoreitin tarkemmassa suunnittelussa ja rakentamisessa. Luonnonmuistomerkkien rauhoituspäätökset ovat liitteenä.

Ennen asian ratkaisua hakemusta tulee täydentää selvityksellä, jonka perusteella pystytään arvioimaan suunnitellun toiminnan vaikutukset Euroopan unionin tiukkaa suojelua edellyttäviin eliölajeihin kuuluvien viitasammakon ja kirjoverkkoperhosen lisääntymis- tai levähdyspaikkoihin. ELY-keskus varaa mahdollisuuden täydentää lausuntoaan luontoselvityksen täydentämisen jälkeen.

Ilmastovaikutukset

Suunniteltu aurinkovoimahanke vastaa valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin sekä Kymenlaakson maakuntakaavan tavoitteisiin edistämällä uusiutuvien energialähteiden hyödyntämismahdollisuutta. Suunnittelutarvehakemuksen mukainen hanke edistää siirtymistä vähähiiliseen yhteiskuntaan.

Maisemavaikutukset ja muita huomioita

Aurinkovoimakentän kaapeloinnit on suunniteltu rakennettavan maakaapeleilla, jolloin maisemaan ei lisätä ilmakaapeleita. Maisemalliset vaikutukset ovat paikallisia. ELY-keskuksen mielestä hankkeella ei ole vaikutuksia valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaisiin maisema-alueisiin eikä valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin.

Paloturvallisuudesta huolehtiminen

Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto on laatinut aurinkosähköjärjestelmien paloturvallisuusohjeen (https://pelastuslaitokset.fi/sites/default/files/2023-01/Aurinkos%C3%A4hk%C3%B6j%C3%A4rjestelmien_paloturvallisuus_ohje_S_18012023.pdf) hyödynnettäväksi hankkeiden suunnittelussa. Ohjeen mukaisesti tulee arvioida paloturvallisuusriskit ja mm. huoltotieyhteyksien tarve.

Hakijan vastine: Hakemuksen liitteenä toimitettua vesienhallintasuunnitelmaa tullaan noudattamaan. Hanketoimija vastaa ojen riittävästä mitoituksesta ja kunnossapidosta tarpeen mukaan.

Tarvittaessa tehdään ojitusilmoitus.

Hanketoimija osallistuu yhteisöuoman kunnossapitoon.

Vesienhallintasuunnitelmaa noudattamalla ei Summanjokeen tulisi kohdistua äärevöitymistä tai kuormitusta.

Viitasammakkoselvitystä täydennetään kevään 2025 aikana. Luontoselvittäjän laatima ehdotus on tämän vastineen liitteenä. Viitasammakkojen täydennysselvitys tehdään ja toimitetaan ELY-keskukselle kommentoitavaksi ennen rakennustöiden aloittamista. Mikäli selvityksessä todetaan viitasammakkoja edellä mainituilla suojavyöhykealueilla tai muilla alueilla, neuvotellaan lajin suojelun kannalta riittävästä toimista ELY-keskuksen kanssa ennen rakentamisen aloittamista.

Kirjoverkkoperhos-selvitystä täydennetään kevään 2025 aikana. Kirjoverkkoperhosten täydennysselvitys tehdään ja toimitetaan ELY-keskukselle kommentoitavaksi ennen rakennustöiden aloittamista. Mikäli selvityksessä todetaan kirjoverkkoperhosille soveltuvia elinympäristöjä edellä mainituilla suojavyöhykealueilla tai muilla alueilla, neuvotellaan lajin suojelun kannalta riittävästä toimista ELY-keskuksen kanssa ennen rakentamisen aloittamista.

Luontoselvittäjältä (Lasse Kosonen) saatu vastine koskien viitasammakkoa ja kirjoverkkoperhosta:

”Toiminimeni puitteissa tein luontoselvityksen Kouvolan Lakiasuon hankealueella kesällä 2024. ELY on antanut lausunnon tehdystä luontoselvityksestä, jossa erityisesti kiinnitetään huomiota viitasammakkoinventointien puutteellisuuteen. Pitää paikkansa, että viitasammakkoselvitystä ei ole voitu tehdä sähkönsiirtolinja 2:n kahdelta linjan välittömästä läheisyydestä olevilta lammikoilta, koska tieto sähkönsiirtolinja 2:n mukaan ottamisesta selvitykseen saatiin vasta kesäkuussa, joka oli auttamatta liian myöhäinen ajankohta sammakoiden inventoinnille. Sen sijaan Lakiasuon hankealueen pohjoisosan lammikoita (jotka tarkalleen ottaen rajautuvat niukasti selvitysalueen ulkopuolelle) kuunneltiin 27.5. klo 22–23. Ajankohta oli epäilemättä liian myöhäinen, vaikka esim. vapun tienoo oli

sääolosuhteiltaan hyvin kylmä ja lumisateinen. Kuitenkin säätila parani olennaisesti 10.5. jälkeen, joten 10.–15.5. olisi ollut oikeampi ajankohta. Tästä näkökulmasta arvioiden inventointi on syytä suorittaa uudestaan keväällä 2025, jolloin samalla voidaan inventoida sähkönsiirtolinja 2:n potentiaaliset viitasammakkolammikot. Kähöjärvensuon turvekenttä oli toukokuun lopussa jo varsin kuiva ja ojissa oli varsin niukasti vettä. Sen sijaan Sulennoksenojassa vettä oli varsin runsaasti.

Kirjoverkkoperhosselvitys ei kuulunut minulle määrättyihin työtehtäviin. Tältä osin selvitystä voidaan täydentää. Mikäli tämä vaaditaan tehtäväksi, se voidaan tehdä kesäkuussa 2025 eli kirjoverkkoperhosen lentoaikana.”

Valmistelijan vastine: Päätöksen perusteluissa on käyty läpi MRL 137 §:n mukaisesti suunnittelutarvealueen rakennusluvan erityisten edellytysten täyttymisen edellytykset.

Lausunto pyydettiin myös kalatalousviranomaiselta (Varsinais-Suomen ELY-keskus) ja Summanjoen kunnostushankkeelta.

Suunnittelutarveratkaisun päätös on viitasammakon ja kirjoverkkoperhosen potentiaalisten esiintymispaikkojen osalta ehdollinen. Näillä alueilla tulee tehdä täydennetty selvitys viitasammakon ja kirjoverkkoperhosen esiintymisen tarkistamiseksi. Mikäli alueilta havaitaan viitasammakkoa tai kirjoverkkoperhosta, tulee ko. alueet jättää rakentamisen ulkopuolelle tai hakea poikkeuslupaa elinympäristöjen hävittämisestä.

Sähkönsiirtoreittiä ei luviteta tällä suunnittelutarveratkaisulla, joten siihen liittyviin asioihin ei oteta tässä yhteydessä kantaa. Jatkoselvitystarpeet ovat kuitenkin lausunnon myötä välittyneet hakijalle.

Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto on päivittänyt aurinkosähköjärjestelmien paloturvallisuusohjetta ja päivitetty ohje on julkaistu loppuvuodesta 2024:

<https://www.pelastuslaitokset.fi/julkaisu/aurinkosahkojarjestelmat>

Varsinais-Suomen ELY-keskus (kalatalousviranomaisen Kaakkois-Suomen alueella): Hankealueen hulevesien purkuvesistö Summanjoki on useiden vaelluskalalajien lisääntymis- ja elinaluetta. Joen vaelluskalakantojen elvyttämiseksi joessa on tehty lukuisia vaelluskalojen luontaista elinkiertoa tukevia toimenpiteitä, kuten nousuesteiden poistoja, lisääntymisalueita parantavia elinympäristökunnostuksia ja kotiutusistutuksia. Joen vaelluskalakantojen tilaa ja kotiutusistutusten tuloksellisuutta seurataan sähkökoekalastusten avulla.

Vaikka Summanjoen vaelluskalakantojen tilaa on pystytty vahvistamaan edellä mainituilla toimenpiteillä, liittyy kokonaisuuteen myös merkittäviä haasteita. Nykytilassa lohikalojen poikastuotantoa rajoittavat erityisesti

jokeen kohdistuva kuormitus, virtaamien äärevöityminen ja vesien liiallinen lämpeneminen. Maankäytön suunnittelussa on näin ollen tärkeää hakea ratkaisuja, joilla vesistökuormitusta vähennetään, valuntaa tasataan ja vesien lämpenemistä rajoitetaan.

Aurinkovoimalan paneelikenttäalueen maankäytössä on suositeltavaa suosia jatkuvaa kasvipeitteisyyttä ja vesienhallinnassa hulevesien viipymää parantavia ratkaisuja. Kalatalousviranomaisen pitää tarpeellisena, että hankealueella toteutetaan vesienhallintasuunnitelman mukaiset kosteikot ja laskeutusallas. Vesiensuojelurakenteet tulee toteuttaa ennen aurinkovoimala-alueen perustamista, jotta alueen vesistökuormitusta voidaan vähentää myös rakentamisvaiheessa. Vesiensuojelurakenteiden mitoituksessa ja toteutuksessa tavoitteena tulee olla, että Summanjokeen ohjattava valunta tasoittuu nykyisestä.

Voimala-alueen rakentamisvaiheessa on keskeistä hyödyntää sellaisia tekniikoita ja käytäntöjä, joilla kuormitus purkuvesistöön pysyy mahdollisimman vähäisenä. Esimerkiksi alueen perustustyöt on tehtävä mahdollisimman vähävetiseen aikaan. Lisäksi on suositeltavaa selvittää mahdollisuuksia yhteensovittaa aurinkovoiman tuotantoa ja suon vesitalouden ennallistamista esimerkiksi purkuojia tukkimalla.

Hankealueella ja sen läheisyydessä sijaitsevien Saaransuon ja Kankaanniemensoiden turvetuotantoalueiden kalataloudellisia vaikutuksia on seurattu alueiden yhteisen tarkkailuohjelman mukaisesti. Tarkkailuun sisältyy sähkökoekalastuksia ja koeravustuksia Summanjoessa, verkkokoekalastuksia Sanijärvestä sekä elohopeaselvityksiä Sanijärvestä pyydetyistä petokaloista. Vaikka ennalta arvioituna aurinkovoimalan toiminnan aikana kuormitus Summanjokeen voi vähentyä verrattuna turvetuotannon aikaiseen tilanteeseen, tulee kuormitus kuitenkin olemaan korkeampi ja valunta äärevämpi kuin luonnontilaisella tai ennallistetulla suolla. Oletettavasti alueelta lähtevä kuormitus on korkeimmillaan perustamis- ja rakentamistöiden aikana. Aurinkovoimalan toteutuessa on siten tarkoituksenmukaista, että tulevan toiminnan kalataloudellisia vaikutuksia seurataan esimerkiksi osana yhteistarkkailua voimassa olevan tarkkailuohjelman mukaisesti ainakin siihen asti, kunnes alueelta tuleva kuormitus ja valunta ovat vakiintuneet.

Valmistelijan vastine: Hakemuksessa esitetyt vesienhallintarakenteet ovat osa suunniteltua rakentamista ja ne tulee toteuttaa. Vesienhallintarakenteiden toteutustapaa on mahdollista jatkosuunnittelussa vielä tarkentaa, mikäli muutoksilla saavutetaan vesiensuojelun kannalta edullisempi ratkaisu.

Rakennushankkeeseen ryhtyvää suositellaan osallistumaan kalataloudellisten vaikutusten seuraaminen yhteistarkkailuna. Tässä suunnittelutarveratkaisussa seurantaohjelmaan osallistumista ei voida velvoittaa.

Kymenlaakson liitto: Hankeasiakirjoissa on kuvattu maakuntakaavatilanne puutteellisesti. Kymenlaaksossa on voimassa lainvoimainen Kymenlaakson maakuntakaava 2040. Maakuntakaavan merkinnät koskien turvetuotantoaluetta (EOt) sekä pohjavesialuetta (pv) on huomioitu hankeasiakirjoissa.

Maakuntakaavassa on seuraavat koko maakuntaa koskevat suunnittelumääräykset, jotka ovat ko. hankeen kannalta keskeisiä:

Alueiden käytön yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja yhteiskunnan toimintojen sijoittelussa on erityistä huomiota kiinnitettävä vesien ekologisen tilan parantamiseen.

Alueiden käyttöä suunniteltaessa on huolehdittava siitä, että toiminta ei yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa aiheuta Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla tai valtioneuvoston verkostoon ehdottamalla alueella sellaisia haitallisia vaikutuksia tai häiriöitä, jotka merkittävästi heikentävät alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon tunnetut muinaisjäännökset. Ajantasainen tieto on tarkistettava museoviranomaiselta.

Lisäksi hankealueen eteläpuolella rajautuen hankealueeseen on osoitettu merkinnällä S (suojelualue) Kähöjärvensuo, joka on valtakunnallisesti merkittävä soidensuojelun täydennysehdotuksen kohde. Alueeseen liittyy suunnittelumääräys: Suojelualueiksi osoitetuille alueille tai kohteille ei saa suunnitella toimenpiteitä, jotka vaarantavat tai heikentävät alueiden luonto- ja ympäristöarvoja. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ratkaistaan alueen suojelun toteuttamistavat.

Hankealueen länsipuolelle sijoittuu Pohjoisten ja itäisten metsävyöhykkeiden siniviheryhteystarve (vyt), johon kohdistuu suunnittelumääräys: Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava sini-viheryhteyksien säilyminen ja edistettävä niiden toteutumista tavalla, joka huomioi alueen maisema-arvot, arvokkaiden luontokohteiden säilymisen ja lajiston liikkumismahdollisuudet. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee luoda alueidenkäytöllisiä edellytyksiä merkittävien virkistyskäytön verkostojen muodostamiselle. Sini-viheryhteyden mitoituksessa ja toteutuksessa on kiinnitettävä huomiota yhteyden merkitykseen ekologisen verkoston osana sekä luontomatkailun ja virkistystarpeiden yhteensovittamiseen. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee turvata maa- ja metsätalouden sekä muiden maaseutuelinkeinojen toimintaedellytykset. Ko. siniviheryhteystarve yhdistää Repoveden kansallispuiston sekä laajat, osin erämaiset metsäalueet, harjualueita, Väliväylän puhdasvetisen, ekologisesti, luontomatkailun ja virkistyksen kannalta

merkittävän vesistöalueen sekä muita luonnon, matkailun ja virkistysalueita. Luo ylimaakunnallisen yhteyden Etelä-Savon luontoalueille.

Kymenlaakson ns. Vetylaakso- ja Vetylaakso-innovaatioalustan investointien edistämiseksi aluesuunnittelun keinoin Kymenlaakson Vetylaakso- ja Vetylaakso-innovaatioalustan investointien edistämiseksi aluesuunnittelun keinoin) on kartoitettu maakunnan aurinkovoimatuotannon potentiaalia. Selvityksen paikkatietoanalyysissä Lakiasuo on tunnistettu ns. ehkä-alueeksi.

Aurinkovoiman sosiaalinen kestävyys liittyy aurinkovoiman hyväksyttävyyteen, rakentamisen laajuuteen ja rakentamisen sijoittamiseen suhteessa yhdyskuntarakenteeseen. Teollisen mittakaavan aurinkovoimalat ovat todella laajoja alueita, jotka on aidattu. Voimalat voivat siten aiheuttaa merkittäviä kulkuesteitä ihmisille ja yhteisöille, ja voivat estää alueella vakiintunutta toimintaa mm. metsästystä, lintujen tarkkailua pelloilla tai soilla ja maisemasta nauttimista. Todella laajojen yhtenäisten aurinkovoimaloiden estevaikutuksia voidaan pienentää mahdollistamalla kulkureitit voimalan läpi sellaisissa kohdissa, joissa on relevantti yhteystarve. Turvepelloille perustettavien aurinkovoimaloiden pohjaratkaisuissa tulee selvittää mahdollisuutta vähentää turpeen hajoamisesta aiheutuvia merkittäviä kasvihuonekaasupäästöjä esimerkiksi aluskasvillisuuden tai tulvittamisen avulla. Suurille nisäkkäille aiheutuvia aurinkovoimaloiden aidoista muodostuvia estevaikutuksia voidaan lieventää esimerkiksi rakentamalla suurten aurinkovoimaloiden läpi ekologisia käytäviä, jotka mahdollistavat esimerkiksi hirvieläinten siirtymisen laidunalueilta toiselle. Aurinkovoimaloiden tarkemmassa suunnittelussa tulee tunnistaa vaikutuksia ja minimoida kielteisiä vaikutuksia.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta otettava maakuntakaava huomioon, pyrittävä edistämään kaavan toteuttamista ja katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta kaavan toteuttamista. Kymenlaakson liitto katsoo, että aurinkovoimalan sijoittaminen ko. alueelle ei ole maakuntakaavan tavoitteiden kanssa ristiriidassa. Aurinkovoimala-alueen ja siihen liittyvien teiden toteutus tulee tehdä siten, ettei maakuntakaavassa S-alueeksi osoitetun Kähöjärvensuon luonto- ja ympäristöarvoja vaaranneta tai heikennetä ja että maakuntakaavan koko maakuntaa koskevia suunnittelumääräyksiä edistetään.

Kymenlaakson liitto toteaa, että maakunnassa on suunnitteilla lukuisia laajamittaisia aurinkovoimalahankkeita. Tämä asettaa haasteita hankkeiden yhteisvaikutusten arvioimiselle. Yhteisvaikutusten arviointi tulisi mahdollisuuksien mukaan huomioida maankäytön suunnittelun ja lupaprosessien yhteydessä.

Hakijan vastine: Hakemusasiakirjoista puuttuvat maakuntakaavan suunnittelumääräykset on tarkistettu eikä hankkeen nähdä olevan

niiden kanssa ristiriidassa tai hankaloittavan maakuntakaavan toteutumista alueella. Hankeen vaikutus pintavesiin huomioidaan hankkeen hulevesisuunnittelussa. Vaikutukset pohjavesiin katsotaan vähäisiksi ja on huomioitu hankesuunnitelmassa. Hankealueen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse Natura 2000 -verkostoon kuuluvia alueita, joten hankkeen ei katsota merkittävästi vaikuttavan niiden tilaan.

Hakemusasiakirjoissa esitetty tieto muinaisjäännöksistä on Museoviraston tietokantoihin perustuvaa dataa alueelta. Lisäksi Kymenlaakson museo on lausunnossaan todennut, ettei tunneta muinaismuistolain perusteella suojeltuja kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita kulttuuriperintökohteita. Museon lausunnon perusteella aluetta ei voida pitää potentiaalisena arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Hankealue on ollut aktiivisessa turvetuotantokäytössä useiden kymmenien vuosien ajan aina vuoden 2024 kesään asti. Turvetoiminta on rajoittanut alueella virkistys- ja vapaa-ajan toimintaa, jonka vuoksi alueelle ei ole syntynyt merkittävää virkistys- tai vapaa-ajan toimintaa. Hankealueen vieressä sijaitsee myös Saaransuon turvetuotantoalue, jolla turvetoiminta jatkuu edelleen, joten alueen erityispiirteisiin kuuluu jatkossakin teollinen energiatoiminta. Tämän vuoksi alueella ei nähdä olevan merkittävää merkitystä virkistysalueena.

Alueen aitaamista lohkoittain pohditaan tarkemman rakennusvaiheen suunnittelun yhteydessä. Aitaamiseen liittyvissä päätöksissä huomioidaan ensisijaisesti turvallisuuden liittyvät seikat, kuten paloturvallisuus.

Aluskasvillisuuden annetaan kasvaa alueelle paloturvallisuuden huomioiden ja tarvittaessa se niitetään.

Valmistelijan vastine: Maakuntakaavamääräykset ilmenevät tässä suunnittelutarveratkaisussa ja sen perusteluissa.

Aidattu aurinkovoima-alue estää suurten maanisäkkäiden liikkumisen. Käytännössä aurinkovoimala-alue koostuu kahdesta lohkoista, jotka ovat aidattu toisistaan erillisiksi alueiksi, jolloin lohkojen välille muodostuu käytävä, jota pitkin suuret maanisäkkäät voivat liikkua alueen halki.

Kymenlaakson museo:

Arkeologinen kulttuuriperintö

Aurinkovoimalahankkeen suunnitelma-alueelta ei tunneta muinaismuistolain (295/1963) suojaamia kiinteitä muinaisjäännöksiä eikä muita kulttuuriperintökohteita, alueelta ei myöskään ole ilmoitettu entuudestaan tuntemattomiin arkeologisiin kohteisiin viittaavia löytöjä. Lähes koko hankealue on ollut pitkään turvetuotannon käytössä, jonka seurauksena maata on muokattu runsaasti. Myös turvetuotantoon kuulumattomat pienet maakaistaleet ovat olleet runsaan

maanmuokkauksen kohteena ojittamisen ja muun turvetuotantoon liittyvän toiminnan seurauksena. Aluetta ei voida pitää potentiaalisena arkeologisen kulttuuriperinnön osalta eikä hankealueelle tästä syystä ole tarvetta tehdä erillistä arkeologista selvitystä.

Hankkeelle ei ole estettä arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Hankealueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse arvokkaita rakennetun kulttuuriympäristön tai maiseman kohteita. Hankealueen luoteispuolella, noin 3,5 kilometrin etäisyydellä sijaitsee maakunnallisesti arvokas Enäjärven maisema-alue. Maisema-alue tulee lisätä hankeselostuksen kappaleeseen 2.4 Kulttuuriympäristö, muinaisjäännökset ja maisema.

Museolla ei ole muuta huomioitavaa hankkeesta rakennetun kulttuuriympäristön tai maiseman osalta.

Hakijan vastine: Lisätään hankeselostukseen.

Valmistelijan vastine: Tiedot Enäjärven maisema-alueesta välittyvät tämän suunnittelutarveratkaisun kautta. Hankkeella ei ole vaikutusta Enäjärven maisema-alueeseen.

Kymenlaakson hyvinvointialue, pelastuslaitos: Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa on huomioitava pelastustoiminnan vaatimukset. Suunnittelun perusteella alueelle on järjestetty kaksi toisistaan riippumatonta reittiä. Alueelle ei ole suunniteltu päätyviä teitä.

Pelastuslaitoksen näkökulmasta lohkot on hyvä jakaa riittävän pieniin alueisiin, jotta palo ei pääse leviämään isommalle alueelle. Lohkojen koko voi pelastuslaitoksen näkökulmasta olla yli 80 metriä, mutta toiminnanharjoittajan on syytä huomioida mahdollisen palon sammutus. Mikäli pelastuslaitoksen vesitykkien kantama ei ulotu palo alueelle, niin pelastuslaitoksen tehtäväksi jää palon rajaaminen lohkoon.

Pelastusteiden suunnittelussa on varmistettava niiden riittävä leveys ja kantavuus, jotta pelastusajoneuvot voivat liikkua sujuvasti. Teiden etäisyys paneeleista on oltava riittävä turvallisen liikkumisen takaamiseksi, ja kääntö- sekä ohituspaikkoja olisi hyvä lisätä sujuvan hälytysajon varmistamiseksi. Suunnittelussa on otettava huomioon Kymenlaakson pelastuslaitoksen pelastustieohje.

Alueiden muuntamot on hyvä sijoittaa alueiden reunoille alueita kiertävien teiden varsille. Mikäli muuntamot ovat alueiden keskellä, ovat ne vaikeasti saavutettavissa ja tällöin palon rajaaminen palotilanteessa on haastavaa.

Asemapiirustuksiin oli piirretty aidat. Pelastusviranomaisen kannattaa alueen aitaamista ilkeväällä vuoksi. Lisäksi aidalla varmistetaan se, että kukaan ei vahingossa pääse alueelle. Pelastusviranomaisen pääsy alueelle on huomioitava esimerkiksi putkilukolla. Tällä varmistetaan, että

pelastustehtävissä ei synny viiveitä. Lisäksi pelastuslaitokselle on syytä toimittaa kartat, joista selviää kriittisimmät alueet sekä turvakytkimet.

Erillisen voimalakentän vaihtosuuntaajat ja kytkimet tulisi sijoittaa paneelikentän reunalle helposti saavutettavaan paikkaan, riittävälle etäisyydelle aurinkopaneeleista. Alueella olevat turvakytkimet on merkittävä selkeillä ja riittävän isoilla opasteilla. Lisäksi niistä on selvittävä, minkä alueen turvakytkin kattaa.

Alueen suunnittelussa on huomioitu sammutusveden saatavuus pelastuslaitoksen tarpeisiin sammutusvesisuunnitelmassa määritellyllä tavalla. Sammutusveden saanti on suunniteltu järjestettäväksi voimalakentän lähestymisreitillä varrelle.

Paneelikentän mahdollisen aluskasvillisuuden osalta tulisi huomioida, että se voi lisätä palon leviämisen riskiä. Palavan aluskasvillisuuden poisto tulisi huomioida riittävän laajalla alueella myös paneelikentän ympärillä maastopalovaaran ehkäisemiseksi.

Pelastusviranomaisen arvioi, että hankkeessa on tarpeellista suorittaa pelastusviranomaisen toimesta tarkastus rakennushankkeen aikana (pelastuslaki 379/2011, 81 a §) pelastustoiminnan edellytyksiä, lupamääräysten ja säännösten noudattamisen valvomiseksi. Rakennushankkeeseen ryhtyvän tulee tilata tarkastus viimeistään kaksi viikkoa (14 vrk) ennen rakennuskohteen haluttua käyttöönottoajankohtaa, mikäli rakennusvalvonta asettaa pelastusviranomaisen tarkastuksen lupaehdoksi. Lähtökohtaisesti pelastusviranomaisen tarkastus suoritetaan rakennusvalvonnan käyttöönottotarkastuksen yhteydessä.

Hakijan vastine: Lohkojakoa tarkastellaan vielä tarkemman suunnittelun yhteydessä ja pyritään samaan riittävän pieneksi pelastustoimien mahdollistamiseksi. Tiet tehdään pelastusajoneuvojen kantaviksi. Kääntö- ja ohituspaikkoja pyritään lisäämään alueelle. Muuntamot on sijoitettu nykyisessä suunnitelmassa teiden varsille. Kartat toimitetaan viimeistään loppukatselmukseen mennessä. Aluskasvillisuuden poisto huomioidaan myös paneelikentän ympäristössä hankealueen rajojen sisäpuolella. Pelastusviranomaisen tarkastuksia ja ohjeita noudatetaan koko toiminnan ajan.

Valmistelijan vastine: Pelastuslaitoksen lausunnossa mainitut seikat tulee huomioida rakennusluvan yhteydessä.

Kymenlaakson Sähköverkko Oy: suunnittelutarveratkaisua koskevalla alueella sijaitsee meidän sähköjohtojamme. 20 kV johdoista kartta liitteenä, jossa yhtenäisellä viivalla ilmajohtot ja katkoviivalla maakaapelit. Kymenlaakson Sähköverkko Oy:llä ei ole huomauttamista, mikäli seuraavat ehdot huomioidaan:

- Sähköverkkoon kuuluvien johtojen ja laitteiden sijoittamista varten varataan riittävät tilat.

- Huomioidaan nykyiset sähköjohdot alueella. Johdoista liitekartta.
- Tilaaja vastaa rakentamisen aiheuttamista mahdollisista johtojen siirtokustannuksista.

Valmistelijan vastine: Lausunnossa mainitut sähköinfran risteämäkohdat sijaitsevat voimalan suunnitellun kaapeloinnin varrella. Tässä suunnittelutarvetarveratkaisussa ei päätetä voimalan rakennuspaikan ulkopuolisista kaapeloinneista. Kymenlaakson Sähkön lausunto kirjataan tiedoksi jatkosuunnittelua varten.

Kymijoen vesi ja ympäristö ry (Summanjoen kunnostushanke): Olemme käyneet WSP Oy:n laatiman suunnitelman läpi ja todenneet sen olevan laadukas. Suunnitelmassa on otettu huomioon, miten Summanjokeen kohdistuvaa kuormitusta hallitaan vesiensuojelurakentein. Alueen vesienhallinnan lisäksi muut voimalaitoksen vaikutuspiirissä olevat ympäristönäkökohdat on selvitetty ja esitetty tarkasti. Käytöstä poistetuille turvetuotantoalueille sijoitettavat aurinkovoimalat vähentävät fossiilisten polttoaineiden kulutusta ja edesauttavat Kymenlaakson elinkeinoelämän kehittymistä vihreän siirtymän tavoitteiden mukaisesti.

Kiinnitimme huomiota erityisesti seuraavaan asiaan ja ehdotamme siihen alla olevaa ratkaisua otettavaksi huomioon vesienhallintasuunnitelmaa täydennettäessä. Aurinkopaneeleista tippuva vesi aiheuttaa pintaeroosiota paljaaseen turvemaahan voimalaitoksen alkuvaiheessa, joka kuljettaa kiintoainetta valumavesien mukana alueen eteläpuolen vesiensuojelurakenteisiin. Heposaarensuolle esittämämme kahden vaihtoehtoisen rakenteen tarkoitus on varmistaa yläpuolisiin kosteikkoihin sitoutumattoman kiintoaineen ja ravinteiden pidättyminen laskuojan yhteydessä oleviin rakenteisiin ennen niiden päätymistä Summanjokeen erityisesti kevään ja syksynaikaisten runsaiden sateiden aikana. Rakennevaihtoehdot tehostavat Summanjoen ekologisen tilan paranemista yhdessä muiden Summanjoen päähaaraan käynnissä olevan Summanjoen kunnostushankkeen suunnitteleminen toimenpiteiden kanssa.

Alla olevat ja laatimiimme karttoihin merkityt ehdotukset perustuvat WSP Oy:n laatiman vesienhallintasuunnitelman karttoihin. Alueen ajantasaisen tilanteen selvittämistä varten kartoitimme Heposaarensuon pohjoisosan 14.11.2024 droonilla. Laatimamme kartat eivät ole mittakaavassa, eikä rakenteiden tilavuus- ja kestävyysmitoituksia ole tehty.

Aurinkovoimalan pohjoisosaan Heposaarensuolle suunnitellun laskeutusaltaan toteutusvaihtoehdoiksi esitämme seuraavia kustannustehokkaasti toteutettavia ja tuotantoalaa pienentämättömiä toimenpiteitä.

Vaihtoehto 1. (Kuva 1.).

1. Uuden laskeutusaltaan rakentamisen sijasta laajennetaan olemassa olevaa allasta.
2. Padottava kynnys korvataan munkkipadolla, jonka lisäksi altaaseen asennetaan ylivuotoputki tulvien varalle. Ylivuotoputken purkupää sijoitetaan entisen alapuolella sijaitsevaan altaaseen.
3. Suunnitelmassa esitettyä 2–3 metriä leveä reuna-alue korvataan karttaan laajemmalla, ruskealla katkoviivalla ojiin rajautuvalla reuna-alueella, joka toimii tulvatasanteena. Tasanteelle jätetään saarekkeita ja kiviä estämään oikovirtauksia.
4. Oja kunnostetaan kuten suunnitelmassa on mainittu.
5. Laskeutusaltaalle ja purkupisteelle rakennetaan aurinkovoimalan huoltotiejärjestelyn osana oma huoltotie.

Vaihtoehto 2. (Kuva 2.)

1. Tukitaan vanha Summanjokeen vievä purkuoja.
2. Johdetaan vesi ylä- ja alapuoleiselle pintavalutuskentälle hyödyntäen olemassa olevia laskeutusaltaita.

Lopuksi kuitenkin toteamme, että tietomme uusien aurinkovoimaloiden tekniikasta ovat puutteellisia ja maanomistajan tai yrittäjän näkemykset käytettävissä olevista menetelmistä ovat ratkaisevia.

Hakijan vastine: Hanketoimija kiittää asiaan paneutumisesta sekä esitetyistä toteutusvaihtoehdoista. Vesienhallintasuunnitelman osalta tarkentava suunnittelu on edelleen mahdollista ja hanketoimija on avoin jatkoselvittämään jommankumman vaihtoehdon selvittämistä.

Valmistelijan vastine: Lausunnossa esitetyt vaihtoehtoiset vesienkäsittelymenetelmät on toimitettu hakijan tietoon. Tavoitteena on mahdollisimman laadukas rakenne vähentämään kuormitusta Summanjokeen. Vesiensuojelurakenteita on jatkosuunnittelussa mahdollista vielä tarkentaa, mikäli muutoksilla saadaan aikaan vesiensuojelun kannalta parempi ratkaisu.

Neova Oy ja Vapo Terra Oy (palaute myös naapurin kuulemisena): Aurinkovoimalan hankealueen vieressä sijaitsee Neova Oy:n tytäryhtiön Vapo Terra Oy:n omistuksessa oleva kiinteistö (nro. 286-414-1-343), jolla Neova Oy harjoittaa turvetuotantoa Saaransuon turvetuotantoalueella. Saaransuon vesienkäsittelyrakenteet ja niihin liittyvät vesienjohtamisreitit on vahvistettu Saaransuon turvetuotannon ympäristöluvassa (Lupapäätös Nro 1248/1/09, Dnro ISY-2006-Y-160). Saaransuon tuotantoalueella sijaitsevalla pintavalutuskentällä käsitellään ympärivuotisesti Saaransuon tuotantoalueen vesien lisäksi myös viereisen PJTurve Oy:n Kankaaniemensoiden, Lakiasuon ja Kähöjärvensuon noin 70 hehtaarin tuotantoalueiden vedet ja pintavalutuskentän puhdistustehoa seurataan tehostetusti.

Neova Oy:lle ei ole tullut tietoa, että tilanne vesienkäsittelyn suhteen olisi muuttunut. Neova Oy muistuttaa, että vesiensuojelurakenteet ovat luvitettu vain turvetuotantoa varten, eikä niille saa johtaa muita vesiä kuin mitä ympäristöluvassa on määrätty. Vesienjohtamisreittien muuttaminen vaatii ympäristöluvan muutosta.

Ympäristölupapäätöksen mukaan turvetuotantoalueen ulkopuoliset valumavedet on johdettava eristysojissa tuotantoalueiden ja vesienkäsittelyrakenteiden ohitse. PJ-Turve Oy:n Kankaanniemensoilta Saaransuon pintavalutuskentälle johdetut vedet on eristettävä ennen kuin alueille tehdään mitään muokkauksia tai rakentamista, josta voi syntyä päästöjä.

Neova Oy muistuttaa, että kaikki Saaransuon ja Kankaanniemensoiden välillä olevaan eristysjojaan tehtävät muutossuunnitelmat tulee hyväksyttävä hyvissä ajoin etukäteen Neova Oy:llä ja pyydettävä lausuntoa turvetuotannon ympäristölupaa valvovalta viranomaistaholta. Näihin liittyvät mm. huleveden ohjaaminen eristysjojaan tai ojan ylitys/alitusreittien rakentaminen rumpua käyttäen tai kaapelointien rakentaminen. Eristysjojat ja laskuojat ovat lähekkäin ja ojien väliset penkereet eivät välttämättä kestä lisääntyvää vesimäärää, joka johdetaan nykyistä laajemmalla alueella tai keskitetysti esimerkiksi hulevesiä johdattaessa. Neova Oy muistuttaa myös, että suunnitteilla oleva aurinkovoimala sijoittuu toiminnassa olevan turvetuotantoalueen välittömään läheisyyteen. Turvetuotantoalueelta ja sen hiekkapintaisilta teiltä voi ajoittain aiheutua pölyämistä lähialueelle, joka aurinkovoimatoimijan on syytä ottaa huomioon aurinkosähkön hankesuunnitelmassaan. Aurinkovoimahanketta suunnitellessa on otettava huomioon myös paloturvallisuuseikat. Neova katsoo, että mahdollisesta pölyämisestä tai riittämättömästä paloturvallisuuseistä aurinkovoimalalle aiheutuva haitta kustannuksineen on aurinkovoimatoimijan vastuulla.

Neova Oy pyytää huomioimaan hankkeen suunnittelu-, rakennus- ja toimintavaiheissa, että Saaransuon turvetuotantoalueen läheisyydessä liikkuu raskaita työkoneita ja alueelta suoritetaan turvetoimituksia kuorma -autoilla. Neova Oy:n liikennöintiin tai kuljetuksiin ei saa aiheutua häiriöitä aurinkovoimalan toiminnasta.

Maanomistajana Vapo Terra Oy haluaa muistuttaa, että aurinkovoimalahanke ei saa rajoittaa naapurikiinteistöillä turvetuotannon jälkeistä seuraavaa maankäyttöä ja kiinteistökehitystä.

Hakijan vastine: Päivitetty vesienhallintasuunnitelma ei vaikuta nykyisiin ympäristöluvan mukaisiin vesienhallintarakenteisiin tai turvetuotannon harjoittamiseen ympäröivillä kiinteistöillä heikentävästi. Lähtökohtaisesti aurinkovoimahankkeen hulevesiä ei johdeta samaan ojaan turvetuotantoalueen vesien kanssa.

Ympäristöluvan osalta pyydetään lausunto ympäristölupaa valvovalta viranomaistaholta, sekä hyväksytetään muutokset Neova Oy:llä ennen suunnitelman toteutusta. Kokonaisuutena suunnitelma on laadittu riskienhallinta huomioiden. Kaivuutöiden toteutusvaiheessa alapuoliset ojat tukitaan rakennusaikaisten kiintoaines- ja ravinnepäästöjen hillitsemiseksi. Toteutuksen jälkeen aurinkoenergia- alueen vesienhallintasuunnitelma parantaa vesienhoidon tilaa myös alueellisesti.

Hankkeen omistaja vastaa paneelien puhdistuksesta.

Paloturvallisuuden suhteen noudatetaan paloviranomaisen ohjeistuksia.

Lähtökohtaisesti hankkeen kuljetukset ja tieverkko on suunniteltu eri reittiä kuin minkä hanketoimijan tietojen mukaan on Neovan pääsääntöinen tieyhteys Saaransuon turvetuotantoalueelle. Liikennöintiin ei aiheudu sähköntuotannon aikana häiriöitä. Rakennusaikana liikenne alueelle ja läheisyydessä tihentyy ajoittain rakentamiseen liittyvien kuljetusten vuoksi. Hankealueella teitä saatetaan joutua turvallisuuden vuoksi sulkemaan lyhyiksi ajoiksi. Nämä sulut ovat kuitenkin lyhyt kestoisia, toteutetaan vain tarvittaessa. Rakentamisen alkaessa voidaan Neovaan olla yhteydessä ja tiedottaa lisääntyneestä liikenteestä alueella ja mahdollisista muista häiriöistä tieverkon käytössä, mikäli tällaisia tunnistetaan.

Valmistelijan vastine: Palaute merkitään tiedoksi jatkosuunnittelua varten.

Kymen Vesi Oy: Suunnitellulla hankealueella ei sijaitse Kymen Veden vesihuoltoverkosta, eikä täten Kymen Vedellä ole lausuttavaa hankkeeseen liittyen.

Fingrid: Suunniteltu Lakiasuon aurinkovoimala sijoittuu kiinteistöille 286-414-1-5, 286-414-1-254 ja 286-414-1-356 jotka ovat niin etäällä Fingridin voimajohdoista, ettei Fingridillä ollut kommentoitavaa voimalasta tai sen rakennuspaikasta. Fingrid toimitti kuitenkin lausuntonaan tietoja sähköaseman ja maakaapelin rakentamisesta 110 kV Yliskälä-Koria ja 400 kV Yliskälä-Koria alitse ja läheisyyteen. Lausunto ei siis koske tätä suunnittelutarveratkaisua, mutta sen tiedot on välitetty hakijalle jatkosuunnittelun tueksi.

Muistutukset ja naapurien kuulemiset

Ennen asian ratkaisemista naapureille ja muille, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin hanke saattaa huomattavasti vaikuttaa, on varattu tilaisuus kirjallisen muistutuksen tekemiseen. Kaupunki on kuullut rakennuspaikan lähinaapurit kirjeitse. Kuuleminen tehtiin yhtä aikaa suunnittelutarveratkaisua, poikkeamislupaa ja rakennuslupaa varten.

Hakemuksesta oli MRL 173 § 1 momentissa tarkoitettujen asianosaisten lisäksi tarve kuulla osallisia laajemmin, joten

hakemuksesta kuulutettiin Kouvolan Sanomissa 6.11.2024 ja Kouvolan kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla 8.11.2024. Hakemusaineisto oli 11.11.-2.12.2024 välisenä aikana tutustuttavissa Kouvolan kaupungintalon info-pisteessä (Torikatu 10) sekä Kouvolan kaupungin verkkosivuilla osoitteessa www.kouvola.fi/suunnitelmat

Muistutus, Suomen luonnonsuojeluliiton Kymenlaakson piiri ry:

Kouvolan kaupunki valmistelee Lakiasuonkin aurinkovoimalahanketta suunnittelutarveratkaisun ja rakennuslupa sekä poikkeamislupa -menettelyn kautta. Tämä on harmillista, sillä valittuun toimintamalliin liittyy enemmän riskejä luonnon ja ympäristön kannalta kuin valmistella asiaa kaavoituksen kautta.

Vertailun vuoksi Kymenlaaksossa Miehikkälän ja Virolahden kunnat ovat ohjanneet aurinkovoimahankkeita kaavoitusmenettelyyn tukeutuen. Paikoin aurinkovoimahankkeisiin sovelletaan maassamme myös YVA-tarveharkintaa, vaikka aurinkovoimahankkeet eivät YVA-luetteloon lukeudukaan tällä hetkellä. Kun aurinkovoimahankkeiden yleiset säätelykeinot ovat toistaiseksi vähäiset, niiden valmistelulle kaavoituksen kautta on erityisen painava peruste.

Kaavasuunnittelun ohittava toimintamalli on ongelmallinen laajemminkin, sillä sen myötä muodostuu vaivihkaa käytäntöä, jossa kytkös maankäytön suunnittelujärjestelmään ja demokraattiseen osallisuuteen rapautuu. Kouvolan kaupunki on ottanut voimakkaasti kantaa tällaiseen vihreästä siirtymästä johtuvaan kehitykseen toisessa yhteydessä.

<https://yle.fi/a/74-20114416>

Aurinkovoimahankkeet ovat melko usein ulkomailta rahoitettuja. Uuden normaalin syntyä vauhdittaaakin osaltaan kuntien kilpailu hankkeiden sijoittumisesta. Taustalla vaikuttaa myös vihreän siirtymän kireä aikataulu; EU-tasolta tuleva pyrkimys vauhdittaa hankkeita.

Aurinkovoimahankkeen luonto- ja ympäristövaikutusten tunnistaminen:

Kouvolan kaupunki on keväällä julkaissut aurinkovoimahankkeiden hallintaa koskevan ohjeen ”Suuren mittakaavan aurinkovoimaloiden sijoittumista koskeva ohjeistus”. Ohjeessa ei valitettavasti huomioida lainkaan aurinkovoimaloiden sijainninhajausta luonnon- ja ympäristön kannalta.

Aurinkovoimarakentamisesta aiheutuva hiilinielun ja hiilivaraston menetys, vesistövalumat ja luontoarvojen häviäminen/ennallistamistarve tunnistetaan nykyisessä ohjaus- ja suunnittelumenettelyssä heikosti. Entinen turvetuotantoalue nähdään ensisijaisesti aurinkovoimarakentamiseen sopivana tilana ja siihen liittyvänä infrana, osaksi koska suorat vaikutukset asutukseen ovat usein melko vähäiset. Sen sijaan turvetuotannosta periytyvät ongelmat; valumat vesiin, hiilivuoto ilmakehään sekä luontoarvojen

katoaminen/paluun estyminen ovat seikkoja, joita ei lupaprosessissa ei tunnisteta.

Tilanne on nurinkurinen. Turvetuotannon vähentyessä luvitus- ja valvontaresurssia vapautuu valtionhallinnossa, olkoonkin että tällä ei ole suoraa merkitystä kunnan toimiessa aurinkovoimahankkeen lupaviranomaisena.

Aurinkovoimahankkeet ovat osa vihreää siirtymää, jota perustellaan irtaantumisella fossiilisista, CO₂-päästöjen vähentämällä sekä yleensä ilmastonmuutoksen hillinnällä. Aurinkovoimalan ymmärretään "korvaavan" fossiilienergian tuotantoa, vaikka rakentaminen ei riipukaan fossiilisen tuotannon päättymisestä toisaalla. Energian kysyntä kasvaa alinomaan. Suomi pyrkiikin profiloitumaan maana, jossa uusiutuvaa energiaa tuotetaan yli oman tarpeen. Näin uskotaan saatavan vihreän siirtymän teollisia investointeja. Toisaalta Suomeen rakennetaan uusiutuvaa energiantuotantoa korvamerkittynä kulutettavaksi jossain muualla Euroopassa.

Mitä enemmän ns. päästötöntä energiantuotantoa syntyy, sitä pienempi fossiilisen tuotannon "korvausvaikutus" on. Vastaavasti aurinkovoimalan rakentamisesta ja maankäytöstä johtuvien CO₂-päästöjen merkitys suhteellisesti kasvaa. Aurinkovoiman ympäristövaikutuksia tulisikin minimoida luvituksessa, jotta muodostuisi hankekehittäjiä ohjaavaa normistoa. Samalla yhteiskunnan instituutiot, kuten kunnat toimisivat johdonmukaisesti ilmastonmuutoksen hillinnässä, luontokadon torjunnassa ja vesientilan parantamisessa.

Luontoarvot ja niiden selvittäminen:

Lakiasuon aurinkovoimahankkeella on maankäyttöä muuttavia vaikutuksia. Sen vuoksi on tärkeää tietää riittävän laajasti, mitä lajeja tai luontotyyppisiä alueella esiintyy sekä esiintyykö siellä lajeja tai luontotyyppisiä, joilla on maankäytön muutosta estävä vaikutus tai onko uhka, että luontoarvoja menetetään.

Direktiivilajeista hankkeen osalta on selvitetty vain liito-oravaa ja (osin) viitasammakkoa sekä kasvistoa ja linnustoa. Vähintäänkin tulisi perustella, mitä on selvitetty, mitä ei ole ja miksi. Hankkeen vaikutuksia mahdollisiin muihin direktiivilajeihin, direktiiviluontotyyppisiin, erityisesti suojeltaviin lajeihin, uhanalaisiin lajeihin, uhanalaisiin luontotyyppisiin sekä Etelä-Suomen metsiensuojeluohjelma METSON valintaperusteiden mukaisiin kohteisiin ei ole tarkasteltu.

Hankkeen vaikutusalueelle voi sijoittua myös vesilain suojaamia kohteita, kuten pienvesiä. Selvityksessä ainakin yksi tällainen kohde todettiin (luonnontilainen lähde, sähkönsiirtoreitti 1 varrella).

Hankkeen hiilitase:

Aurinkovoimalan suunnittelualue on käytöstä poistuvaa/poistunutta turvekenttää ja muutamissa kohdissa ojitettua suometsää. Jää

epäselväksi, mitä puustoisille osille tapahtuu. Lounaiskulmassa hankealueeseen kuuluu pari pientä siivua mahdollisesti samantyyppistä suota, mitä viereisellä Kähöjärvensuon soidensuojelun täydennysohjelmaehdotuksen alueella on. Tosin suokaistaleiden lähellä on oja, joten voi olla että niiden luonnontila on muuttunut. Siinä tapauksessa ne ovat potentiaalisia ennallistamiskohteita.

Hankkeen materiaaleissa ei ole laskelmaa hankkeen hiilitaseesta. Tämä tarkoittaa laskelmaa CO₂-ekvivalenttivaikutuksista rakentamisen, käytön ja purkamisen osalta, mukaan lukien maankäytön vaikutukset.

Hankkeen hiilivuodon hallinnasta ei ole myöskään suunnitelmaa. Alue on valtaosin entistä turvetuotantoaluetta. Alueen maaperässä on siten avoimia turvepintoja. Hankemateriaalissa viitataan kasvipeitteisyyteen ilman tarkentavia perusteluja. On kuitenkin yleisesti tiedossa, että entiset turvetuotantoalueet kasvittuvat hyvin vaihtelevasti. Osa pinnoista voi olla kasvittomia vuosienkin jälkeen.

Avoimilla pinnoilla turve hajoaa ja vuotaa ilmakehään. Tämän estämiseksi alue tulisi uudelleenvettä. Hankeaineiston perusteella uudelleenvettämistä ei ole tarkasteltu. Sen sijaan on tehty hulevesienhallintasuunnitelma. Se ei kuitenkaan vastaa kysymykseen hiilivuodon ehkäisemisestä.

Asiantuntijaorganisaatio Tapiolla on meneillään hanke, jossa kootaan tietoa entisille turvetuotantoalueille sijoittuvien aurinkovoimaloiden vaikutuksista vesiin, ilmastoon ja luonnon monimuotoisuuteen:

<https://tapio.fi/projektit/selvilla-olo-aurinkovoimaloiden-vaikutuksista-vesiin-ja-ilmastoon-entisilla-turvetuotantoalueilla/>

Maankäytön muutos ja muutoksesta seuraava hiilivuoto on tunnistettu ongelmaksi ilmastolain ja 2035 hiineutraaliustavoitteen kannalta Marinin ja Orpon hallitusten toimesta. Marinin hallitus käynnisti rakentamista ja pellonraivausta koskevan maankäytön muutosmaksun lainsäädännön valmistelutyön:

<https://valtioneuvosto.fi/-/1410837/maankayton-muutosmaksun-lainsaadantoa-valmistelleen-tyoryhman-loppuraportti-ja-vaikutusten-arviointi-valmistuneet>

Hankkeen loppuraportissa tunnistetaan tarve selvittää ”aurinkovoimahankkeiden merkittävimmät ympäristövaikutukset.

Hulevesien hallinta:

Hakemusmateriaalissa esitetään suunnitelma hulevesien hallinnasta. Alueelle on aikomus perustaa kaksi pienialaista kosteikkoa, joiden tarkoituksena on lisätä luonnon monimuotoisuutta sekä puhdistaa alueelta poisjohdettavia hulevesiä. Kosteikot ovat sinänsä tervetulleita, mutta ne ei ole vastaus alueelta pois johdettavien vesien hallintaan. Kosteikot eivät poista humusta, vaan voivat päinvastoin lisätä sen

kulkeutumista. Humus on keskeisin turvetuotantoalueilta peräisin oleva päästö vesiin. Humusta siirtyä vesiin käytöstä poistuneeltakin turvetuotantoalueelta.

Olisikin perusteltua ennallistaa hankealue uudelleenvettämällä se. Tämä pidättäisi vesistövalumia, sekä ehkäisisi turpeen kuivumista ja hiilen karkaamista ilmakehään. Samalla kosteiden pintojen lajisto alkaisi runsastua parantaen monimuotoisuutta. Direktiivilajeista esimerkiksi sammakko ja rahkasammal hyötyvät soiden vesitalouden palauttamisesta.

Metsähallituksen luontopalvelut, Jyväskylän yliopisto ja Suomen ympäristökeskus ovat juuri julkaisseet seurantatutkimuksen ennallistamisen vaikutuksista suolajistoon

<https://www.jyu.fi/fi/uutinen/seurantatutkimus-valmistui-ennallistaminen-palauttaa-soiden-kasvillisuutta-kohti-luonnontilaa>

Lupaviranomaisen tulisikin edellyttää suunnitelmaa alueen vettämisestä.

On syytä huomioida, että tämä ei ole este aurinkovoimalan paneelientien rakentamiselle ja huollolle.

Sähkönsiirtoverkot:

Tarkastelussa on kaksi vaihtoehtoista linjausta. Sähkönsiirtoreitti 1 (16 km Selkäharju-Lakiasuo) ja sähkönsiirtoreitti 2 (4,6 km Ojala-Risikkomäki- Multala). Linjausten pituusero on huomattava. Lyhyempi kulkee pääosin rakentamattomalla alueella.

Linjauksilla esiintyvien luontoarvojen selvittäminen on tehty puutteellisesti. Tämä osin myönnetään materiaalissa viitasammakon osalta toteamalla, että selvitystyö jatkuu riippuen valitusta sähkönsiirtoreitistä.

Sähkönsiirtoreitti on tarkoitus toteuttaa maakaapelointina. Tämä tarkoittaa maan kaivamista mm. tienpientareilla ja mahdollisesti pienvesien ylityksiä. Tienpientareilla voi elää suojeltua lajistoa ja pienvesiin kajoaminen on kiellettyä. Pienvesien lähellä toimiminen edellyttää vaikutusarviota sekä mahdollista poikkeamislupaa kohteen hävittämiseen tai heikentämiseen. Vesilaista johtuva poikkeamislupatarve todetaan luontoselvityksen sivulla 58. Aineistosta ei selviä tarkemmin, miten maakaapeloinnista johtuvan maanmuokkauksen arvioidaan edellyttävän poikkeamislupaa. Tienvarrtta kulkevan sähkönsiirtoreitin luontoarvot selvitettiin pääosin auton ikkunasta käsin.

Vaikutukset alueen ulkopuolelle Kähöjärvensuon soidensuojelun täydennysohjelmaehdotuksen alueelle (maakuntakaavan S aluetta) olisi ollut perusteltua selvittää. Kähöjärven suuntaisen luonnontilaisen puron uoman alueella on tehty selvityksiä, mutta on arvioitu vain puron

soveltuvuutta metsälakikohteeksi. Uoman varsi on maakuntakaava S aluetta, missä metsälaki ei ole voimassa.

Maakuntakaavan kaavamääräyksen mukaan merkintä S on:

”SUOJELUALUE

Merkinnällä osoitetaan luonnonarvoiltaan valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai seudullisesti merkittäviä alueita tai kohteita. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

Suunnittelumääräys: Suojelualueiksi osoitetuille alueille tai kohteille ei saa suunnitella toimenpiteitä, jotka vaarantavat tai heikentävät alueiden luonto- ja ympäristöarvoja. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ratkaistaan alueen suojelun toteuttamistavat.”

Poikkeamislupatarve:

Hankkeella on poikkeamislupatarve, joka ilmeisesti liittyy Summanjoen ranta-alueeseen. Aineistosta ei käy kuitenkaan tarkemmin ilmi, mistä poikkeamistarpeessa on kyse ja mitä aluetta se tarkemminottaen koskee.

Hakijan vastine: Suunnittelutarveratkaisumenettelystä on sovittu yhdessä Kouvolan kaupungin viranomaisten kanssa.

Hankkeen suunnittelun edetessä hanketoimija on käynyt eri yhteyksissä suunnittelupalavereja Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen kanssa alueen ympäristöarvojen selvittämiseksi. Palavereissa ei ole noussut esiin YVA-tarveharkinnan tarvetta. Alueellinen ELY-keskus ei myöskään tuo tarvetta esiin suunnittelutarveratkaisuun toimittamassaan lausunnossa. Hanketoimija katsoo, ettei hankkeessa ole syntynyt tarvetta YVA-tarveharkinta menettelylle.

Alueella ja sen sähkönsiirtoreiteillä tehtiin luontoselvityksiä vuonna 2024. Näissä luontoselvityksissä selvitettiin mm. alueen kasveja ja kasvillisuutta. Luontoselvitysten kohdennuksessa ja laajuuden määrityksessä on hyödynnetty saatavilla olevaa avointa luontotietoa, huomioitu alueen aiempi toiminta ja noudatettu Kouvolan kaupungin viranomaisilta ja Kaakkois-Suomen ELY-keskukselta saatuja ohjeistuksia. Luontoselvityksiä täydennetään tarvittaessa maastokaudella 2025, viranomaisten esittämien ohjeiden mukaisesti.

Valmistelijan vastine: Muistutuksessa on runsaasti yleistä kritiikkiä suomalaista lainsäädäntöä ja suunnittelujärjestelmää sekä Kouvolan kaupungin käytänteitä kohtaan ja myös yleisesti energiantuotantotapoja kohtaan. Esimerkiksi toisin kuin aurinkovoimatuotanto on turvetuotanto vaatinut ympäristöluvan, jossa on voitu asettaa rakentamisen luvitusta kattavampia ehtoja vesiensuojelulle ja -seurannalle. Hakija on lainsäädännöllinen tilanne huomioiden päättänyt hakemaan suunnittelutarveratkaisua ja tässä päätöksessä sen edellytykset tutkitaan.

Muistutuksessa viitattu Kouvolan kaupungin aurinkovoimaloita koskeva ohjeistus laadittiin tietoisesti asukasvaikutusten näkökulmasta. Ohjeistuksen taustalla oli laajasti allekirjoitettu kuntalaisaloite.

Suunnitellulta rakennuspaikalta laadittu luontoselvitys vaatii tietyiltä osin täydentämistä. Viitasammakon ja kirjoverkkoperhosen kartoittamisessa oli puutteita, jotka tulee täydentää ennen rakentamista. Mahdolliset täydennysselvityksessä löytyvät viitasammakon käyttämät alueet tulee rajata rakentamisen ulkopuolelle.

Sähkönsiirtoreittiä ei luviteta tällä suunnittelutarveratkaisulla. Rakennuspaikka on turvetuotannosta poistuvaa turvepeltoa, joka ei ole METSO-suojelukelpoista.

Tapion aurinkovoimaloita koskeva opas (Aurinkovoimaloiden vesienhallinta ja luontoteot turvetuotannosta poistuvilla alueilla) on valmistunut tammikuussa 2025 ja se on ollut käytettävissä tätä suunnittelutarveratkaisua tehtäessä.

Hakemuksen mukaan alueen vesitase ei laske suunnitellun rakentamisen myötä. Alueen vesitalous on kytköksissä siihen, säilyykö alue hiilivarastona vai muodostuuko siitä päästölähde. Suositeltavaa olisi alueen vettäminen. Rakentamisella ei saa muuttaa soidensuojeluohjelman täydennysehdotuksen kohteen Kähöjärvensuon vesitaloutta.

Summanjoki on maankäyttö- ja rakennuslain 72 §:n mukainen vesistö, jonka rantavyöhykkeelle ei saa rakentaa ilman asema- tai yleiskaavaa, mikä koskee myös aurinkovoimalan rakentamista. Hakija on hakenut poikkeusta MRL 72 §:n mukaisesti rannan suunnittelutarpeesta, eli kaavoitustarpeesta.

Naapurin kuuleminen 1: Kiinteistölle 286-414-1-299 kulkuoikeus. Toiveissa olisi että kulku kiinteistölle olisi etelän puolelta.

Valmistelijan vastine: Tällä hetkellä kulkuoikeus kiinteistölle 286-414-1-299 on kiinteistörekisterissä merkitty pohjoisesta kiinteistön 286-414-1-5 kautta. Ko. kulkuoikeuden kohdalle hakija on esittänyt aurinkovoimalan rakentamista. Hakija on toimittanut kaupungille tiedot sopimuksesta uuden kulkureitin sijoittamiseksi, jotka ovat saadun selvityksen valossa tehty yhteisymmärryksessä oikeutettujen maanomistajien kanssa.

Naapurin kuuleminen 2: Tielinjaus tulisi lyhyemmäksi Nyörinsaaren kautta n. 205 metriä. Jos tietä tarvitsee rakentaakaan.

Samalla pitää ottaa huomioon Summajoen läheisyys ja sinne ei saa johtaa suurta määrää kiintoainesta tai periaatteessa sinne ei saa johtaa mitään. Summajokeen istutettu taimenia ja siellä tällä hetkellä jo hyvä taimenkanta.

Valmistelijan vastine: Tällä hetkellä kulkuoikeus kiinteistölle 286-414-1-299 on kiinteistörekisterissä merkitty pohjoisesta kiinteistön 286-414-1-5 kautta. Ko. kulkuoikeuden kohdalle hakija on esittänyt aurinkovoimalan rakentamista. Hakija on toimittanut kaupungille tiedot sopimuksesta uuden kulkureitin sijoittamiseksi, jotka ovat saadun selvityksen valossa tehty yhteisymmärryksessä oikeutettujen maanomistajien kanssa.

Suunnitelmassa esitettyjen vesienkäsittelytoimenpiteiden on tarkoitus estää kiintoaineksen pääsy Summanjokeen. Valuma-alueesta johtuen vedet tulevat väistämättä kulkeutumaan Summanjokeen.

Vesienhallintarakenteilla on varmistettava, että jokeen ei kohdistu kohtuutonta kuormitusta. Summanjoki on alueen tärkeä vaelluskalavesistö, eikä hankkeesta saa koitua haittaa joen lohikalakannan elvytykselle ja pyrkimyksille parantaa joen ekologista tilaa. Lähtökohtaisesti maankäytön muutos turvetuotannosta aurinkoenergian tuotantoon vähentää kuormituksen määrää.

Päätöksen perustelut

Alueella ei ole voimassa rakentamiseen oikeuttavaa kaavamuotoa, eli asemakaavaa tai sellaista yleiskaavaa, jota voitaisiin käyttää rakennusluvan perusteena. Alue ei ole kaupungin rakennusjärjestyksessä tai yleiskaavassa määriteltyä suunnittelutarvealuetta, mutta rakentamiseen sovelletaan MRL 16 §:n suunnittelutarvealuetta koskevia säännöksiä, sillä hanke edellyttää ympäristövaikutustensa merkittävyyden vuoksi tavanomaista lupamenettelyä laajempaa harkintaa. Rakentaminen edellyttää ennen rakennuslupakäsittelyä tehtävää suunnittelutarveratkaisua. Tässä suunnittelutarveratkaisussa on arvioitu rakennushankkeen MRL 137 §:ssä säädetyt rakennusluvan myöntämisen erityiset edellytykset. Lisäksi hanke vaatii poikkeamisen MRL 72 §:n mukaisesta rannan suunnittelutarpeesta.

Myönteinen suunnittelutarveratkaisu edellyttää, että rakentaminen ei aiheuta haittaa asemakaavoitukselle, yleiskaavoitukselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle, on sopivaa yhdyskuntateknisten verkostojen ja liikenneväylien toteuttamisen sekä liikenneturvallisuuden ja palvelujen saavutettavuuden kannalta ja on sopivaa maisemalliselta kannalta eikä vaikeuta erityisten luonnon- tai kulttuuriympäristön arvojen säilyttämistä eikä virkistystarpeiden turvaamista. Rakentaminen suunnittelutarvealueella ei myöskään saa johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Hakija on antanut vastineensa hakemuksesta annettuihin muistutuksiin ja lausuntoihin. Päätösvalmistelu on laadittu sillä perusteella ja olettamalla, että hakija toteuttaa jatkosuunnittelussa ja luvituksessa vastineissaan kertomansa asiat, jollei tämän suunnittelutarveratkaisun tai myöhemmin rakennusluvan ehdoissa määrätä toisin.

Lakiasuon aurinkovoimalan suunnittelutarveratkaisuhakemus on laitettu vireille maankäyttö- ja rakennuslain voimassa olon aikana. Maankäyttö- ja rakennuslaista on poistettu rakentamista koskeva lainsäädäntö ja rakentamisesta säädetään nykytilanteessa 1.1.2025 voimaan tullessa rakentamislainsäädäntö. Maankäyttö- ja rakennuslain nimi muuttui 1.1.2025 alueidenkäyttölainsäädäntöksi. Uuden rakentamislain 194 §:n mukaisesti lain voimaan tullessa vireillä oleva asia käsitellään loppuun soveltaen rakentamislain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, eli Lakiasuon asiaan sovelletaan yhä maankäyttö- ja rakennuslakia.

Hankekokonaisuuden laajuus olisi noin 150 hehtaaria ja voimalan teho voisi olla 100-150 MWp. Rakennuspaikalle tehtiin maastokäynti 4.6.2024.

Rakennuspaikan vaatimukset asemakaava-alueen ulkopuolella

MRL 136 §:n mukaan rakennusluvan myöntämisen edellytyksenä asemakaava-alueen ulkopuolella on, että

- 1) rakennuspaikka täyttää 116 §:n vaatimukset;*
- 2) rakentaminen täyttää sille 117 §:ssä säädettyt sekä muut tämän lain mukaiset tai sen nojalla asetetut vaatimukset;*
- 3) rakentaminen täyttää 135 §:n 3–6 kohdassa asetetut vaatimukset;*
- 4) teiden rakentaminen tai vedensaannin taikka viemäroinnin järjestäminen ei saa aiheuttaa kunnalle erityisiä kustannuksia; sekä*
- 5) maakuntakaavasta tai yleiskaavasta johtuvat 33 ja 43 §:n mukaiset mahdolliset rajoitukset otetaan huomioon.*

1) Rakennuspaikan MRL 116 § vaatimukset

MRL 116 §:n mukaan rakennuspaikan tulee asemakaava-alueen ulkopuolella olla tarkoitukseen sovelias, rakentamiseen kelvollinen ja riittävän suuri, kuitenkin vähintään 2 000 neliometriä. Rakennuspaikan soveliaisuutta ja kelvollisuutta harkittaessa on muun muassa otettava huomioon, ettei rakennuspaikalla ole tulvan, sortuman tai vyörymän vaaraa. Lisäksi rakennukset on voitava sijoittaa riittävälle etäisyydelle kiinteistön rajoista, yleisistä teistä ja naapurin maasta.

Rakennuspaikka muodostuu kolmesta kiinteistöstä 286-414-1-5, 286-414-1-254 ja 286-414-1-356, joista hakija on vuokrannut määräalat aurinkovoimalan rakentamista varten. Rakennuspaikan pinta-ala on yhteensä n. 150 ha. Rakennuspaikka on sovelias, kelvollinen ja riittävän suuri suunniteltua rakentamista varten. Rakennuspaikan soveltuvuutta arvioitiin maastokäynnillä 4.6.2024. Maastokäynnin perusteella alueen todettiin soveltuvan aurinkovoimalan rakennuspaikaksi.

Rakennuspaikka sijaitsee sisämaassa turvetuotannossa olleella alueella, eikä sillä ole tulvan, sortuman tai vyörymän vaaraa. Aurinkovoimalan rakenteet on esitetty sijoitettavan riittävälle etäisyydelle kiinteistön rajoista, yleisistä teistä ja naapurin maasta.

Paneelimoduuleita sijoittuu rakennuspaikan sisäisten kiinteistörajojen päälle, mikä ei aiheuta poikkeamisen tarvetta sillä hakija on vuokrannut alueet aurinkovoimalan rakentamista varten ja alueen maanomistajat ovat antaneet siihen suostumuksensa. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat noin kilometrin päässä ja lähin vapaa-ajan asunto noin 400 metrin päässä. Vakituisilta asunnoilta tai vapaa-ajan asunnoilta ei ole näköyhteyttä voimalan suunnitellulle rakennuspaikalle.

2) Rakentamisen MRL 117 § vaatimukset

MRL 117 §:ssä säädetään rakentamiselle asetettavista vaatimuksista. Osa MRL 117 §:n teknisistä vaatimuksista käsitellään rakennusluvan yhteydessä. Rakennuksen soveltuminen rakennettuun ympäristöön ja maisemaan sekä kauneuden ja sopusuhtaisuuden vaatimusten täyttäminen käsitellään päätöksen perustelujen kohdassa *Kulttuuriympäristön arvot ja maisema*.

3) Rakentamisen MRL 135 §:n 3–6 kohtien vaatimukset

MRL 135 § kohdat 3-6 rakennusluvan myöntämisen edellytyksistä, joita tulee noudattaa myös asemakaava-alueen ulkopuolella:

3) *rakennus soveltuu paikalle;*

4) *rakennuspaikalle on käyttökelpoinen pääsytie tai mahdollisuus sellaisen järjestämiseen;*

5) *vedensaanti ja jätevedet voidaan hoitaa tyydyttävästi ja ilman haittaa ympäristölle; sekä*

6) *rakennusta ei sijoiteta tai rakenneta niin, että se tarpeettomasti haittaa naapuria tai vaikeuttaa naapurikiinteistön sopivaa rakentamista.*

Rakennus soveltuu paikalle. Alueella ei ole aurinkovoimalan toteuttamista rajoittavia kaavamuuotoja tai alueen ympäristöstä johtuvia seikkoja.

Rakennuspaikalle on käyttökelpoinen pääsytie kts. päätöksen perustelujen kohta *Liikenne*.

Aurinkovoimalaa varten ei tarvita vedensaantia sammutusvesiä lukuunottamatta eikä alueelta muodostu jätevesiä. Likaantuneita vesiä voisi muodostua sammutusvesistä.

Aurinkovoimalan rakenteet ovat suunniteltu siten, että ne eivät vaikeuta naapurikiinteistöjen rakentamista.

4) Teiden, vedensaannin tai viemäröinnin järjestäminen

MRL 136 §:n 4. kohdassa viitatu teiden rakentamiseen tai vedensaantiin taikka viemäröinnin järjestämiseen liittyvät seikat on käsitelty päätöksen perustelujen kohdissa *Liikenne* ja *Yhdyskuntatekniset verkostot*.

5) Maakuntakaavasta tai yleiskaavasta johtuvat rajoitukset

Maakuntakaavasta tai yleiskaavasta johtuvat rajoitukset on käsitelty päätöksen perustelujen kohdassa *Kaavoitus ja alueiden käytön muu järjestäminen*. Alueella voimassa olevassa Kymenlaakson maakuntakaavassa ei ole rakentamisrajoituksia.

Johtopäätelmänä todettakoon, että suunniteltu rakennuspaikka täyttää MRL 136 §:n mukaiset asemakaavan ulkopuolelle sijoittuvan rakennuspaikan vaatimukset.

Kaavoitus ja alueiden käytön muu järjestäminen

Alueella voimassa olevassa Kymenlaakson maakuntakaavassa 2040 hakemuksen mukainen rakennuspaikka on merkitty turvetuotantoalueeksi (EOt). Merkinnällä on osoitettu turvetuotantoalueiksi soveltuvia, luonnontilaltaan pitkälle muuttuneita turvealueita, joiden ottotoiminnan edellytykset on selvitetty. Suunnittelumääräyksenä turvetuotantoalueilla on todettu, että turvetuotantoalueiden käyttöönoton suunnittelussa on otettava huomioon tuotantoalueiden yhteisvaikutus vesistöihin, turvetuotannon osuus kokonaiskuormituksesta sekä tuotantopinta-alan poistumat.

Maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa ja asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi (MRL 32 §). Viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta otettava maakuntakaava huomioon, pyrittävä edistämään kaavan toteuttamista ja katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta kaavan toteuttamista. Maakuntakaavan turvetuotantoalueen merkintä on sanamuodoltaan turvetuotantoa mahdollistava, mutta ei turvetuotantoon velvoittava. Maakuntakaavatasolla turvetuotantoalueiden sijoittumista on pohdittu siitä näkökulmasta, että ne kuormittaisivat mahdollisimman vähän vesistöjä ja pohjavesiä sekä aiheuttavat mahdollisimman vähän haittoja asutukselle. Aurinkovoimalan toteuttaminen lähtökohtaisesti vähentää alueelta aiheutuvia vaikutuksia ympäristöön ja asutukseen. Maakuntakaavan turvetuotannon mahdollistava merkintä ei siis poissulje alueen käyttämistä toisenlaiseen maankäyttöön.

Rakennuspaikan länsipuolelle on merkitty pohjois-eteläsuunnassa sini-viheryhteystarve, jota kuvataan seuraavasti: *”Pohjoisten ja itäisten metsävyöhykkeiden sini-viheryhteystarve. Yhdistää Repoveden kansallispuiston sekä laajat, osin erämaiset metsäalueet, harjualueita, Väliväylän puhdasvetisen, ekologisesti, luontomatkailun ja virkistyksen kannalta merkittävän vesistöalueen sekä muita luonnon, matkailun ja virkistyksen alueita. Luo ylimaakunnallisen yhteyden Etelä-Savon luontoalueille”*. Tavoiteltu aurinkovoimakokonaisuus ei muodosta laajoja eläinten liikkumisesteitä tai aiheuta metsäkatoa, mikä voisi uhata sini-viheryhteystarpeen toteutumista.

Kymenlaakson liitto painotti lausunnossaan maakuntakaavan vesien ekologista tilaa, luonnonsuojelualueita ja muinaisjäännöksiä koskevia yleismääräyksiä. Vesistöihin ja luonnonsuojelualueisiin liittyvät seikat on käsitelty kohdassa Ympäristö- ja luonnonarvot ja arkeologiaan liittyvät asiat kohdassa *Kulttuuriympäristön arvot ja maisema*.

Alueella ei ole voimassa oikeusvaikuttaisia yleiskaavoja, joten aluetta ei koske MRL 43 §:n rakentamis- tai toimenpiderajoitukset.

Kouvolan kaupungin tekninen lautakunta hyväksyi Kouvolan kaavoituskatsauksen ja -ohjelman 2025 kokouksessaan 14.01.2025. Suunnittelutarveratkaisuhakemuksen mukaiselle rakennuspaikalle ei ole osoitettu asemakaavoitettavia kohteita. Kaavoituskatsauksessa mainittu Kouvolan uusi keskeisten alueiden yleiskaava käsittää kaupungin maankäytön keskeiset alueet, ja määrittelee maankäytön suuntaviivat näillä alueilla pitkälle tulevaisuuteen. Kaavan taustaselvityksenä toimiva maankäytön rakennemallin päivitystyö on jo aloitettu. Päivitetty rakennemalli käsittää koko kaupungin alueen, ja täten myös keskeisten alueiden yleiskaavan alustava rajaus kattaa koko kaupungin. Kaavarajaus tulee tarkentumaan työn edetessä. Aurinkovoimalan ei arvioida vaikeuttavan ko. yleiskaavan laatimista. Kouvolan kaupungilla ei ole erityisiä tarpeita suunnitella Haapalan kylän pohjoispuolen alueen maankäyttöä kaavoituksen keinoin.

Summanjokea koskee MRL 72 §:n mukainen rannan suunnittelutarve. Kaavoituskatsauksen 2024 yleiskaavoituksen työohjelmassa 2026-2029 oli mainittu "Kaakkois-Kouvolan rantaosayleiskaava". Ko. rantayleiskaava ei ole vireillä, eikä sen laajuutta ole vielä suunniteltu. Kaakkois-Kouvolan rantaosayleiskaava tulee aikanaan kattamaan Kouvolan kaakkoisosien kaavoittamattomia ranta-alueita ja sen suunnittelun yhteydessä arvioidaan, kohdistuuko Summanjokeen sellaista rakennuspainetta, jonka myötä myös Summanjoki olisi sisällytettävä ko. rantaosayleiskaavaan. Tämän hetken tietojen perusteella voidaan arvioida, että aurinkovoimalan rakentamisella ei aiheutettaisi erityistä negatiivisia vaikutuksia mahdolliselle tulevaisuudessa laadittavalle rantakaavalle.

Alueelle ei suuntaudu merkittävää muuta rakennuspainetta, jonka vuoksi olisi tarve laatia yleis- tai asemakaavaa alueidenkäytön tarpeiden yhteensovittamiseksi.

Hakemuksessa esitetty suunniteltu rakentaminen ei aiheuta haittaa asemakaavoitukselle, yleiskaavoitukselle, maakuntakaavan toteutumiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle.

Poikkeaminen rannan suunnittelutarpeesta

Aiottu rakentaminen sijoittuu Summanjoen kaavattomalle rantavyöhykkeelle, minkä johdosta hankkeessa on tarve poiketa (MRL 174 §) rannan suunnittelutarpeesta (MRL 72 §). Poikkeaminen ei MRL 171 § 2 momentin kohtien 1-4 mukaan saa aiheuttaa haittaa

kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle, vaikeuttaa luonnonsuojelun tavoitteiden saavuttamista, vaikeuttaa rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista tai johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai muutoin aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

MRL 171 §:n § 2 momentin kohdat 1-4 on käsitelty teemoittain tämän päätöksen perusteluissa. Rantarakennuspaine kohdistuu pääsääntöisesti asumiseen tai vapaa-ajan asumiseen. Toteutuneen rakennuskannan valossa Summanjoki ei näyttäytyä erityisen houkuttelevana rantarakennusvesistönä. Toteutuneita rakennuspaikkoja on hyvin harvakseltaan ja voidaan olettaa, että kysyntä on jatkossakin melko maltillista. Lakiasuon/Heposaarensuon kohdalla Summanjoki on melko kapea, maastokartalta mitattuna alle 10 metriä leveä. Rantakaavoituksella varmistetaan maanomistajien tasapuolinen kohtelu rantarakennuspaikkojen jakautumisessa ja sen perustana toimii oikeuskäytännössä hyväksytty nk. kantatilaperiaate/emätilaperiaate. Lakiasuon aurinkovoimalan osalta ei ole tutkittu emätilaperiaatteella kiinteistönmuodostusta taaksepäin. Aurinkovoimalarakentaminen ei lähtökohtaisesti vaadi rannan läheisyyttä ja tästä syytä nykymuotoisessa rantakaavoituksessa ei ole tutkittu mitoituseriaatetta aurinkovoimalanäkökulmasta. Mikäli kuitenkin tämän hetken olettamuksista poiketen Summanjokeen kohdistuisikin tulevaisuudessa lisää rantarakennuspainetta tai mikäli Summanjoen yläjuoksulle laadittaisiin rakentamista ohjaava rantakaava (ranta-asemakaava tai rantayleiskaava), voi joen rantamitoitustarkastelussa kyseeseen tulla aurinkovoimalan arvottaminen rakennuspaikaksi. Näin ollessa on mahdollista, että tulevaisuuden rantarakentamisen mahdollisuuksia tutkittaessa ja laskentaperiaatteita muodostettaessa tämän aurinkovoimalan toteuttaminen vähentää kiinteistöjen 286-414-1-356, 286-414-1-5 ja 286-414-1-254 emätilatarkastelun mukaista laskennallista rantarakennusoikeutta. Rantarakennusoikeuden jakautuminen ja arvottaminen tutkittaisiin perusteellisesti kaavoitettaessa.

Kulttuuriympäristön arvot ja maisema

Rakennuspaikalla ei ole olemassa olevia rakennuksia. Rakennuspaikan lähiympäristössä ei sijaitse kulttuuriympäristön arvokohteita. Lähin valtakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö (RKY-alue, Sippolan kirkonkylä) sijaitsee n. 13 km päässä. Rakennuspaikalla ei ole tiedossa muinaisjäänneksiä ja Kymenlaakson museo totesi lausunnossaan, että alueella ei ole arkeologista potentiaalia.

Hankealueen luoteispuolella, noin 3,5 kilometrin etäisyydellä sijaitsee maakunnallisesti arvokas Enäjärven maisema-alue. Hankkeella ei ole vaikutusta Enäjärven maisema-alueeseen. Hankealueella ei ole erityisiä maisema-arvoja. Valtakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi

luokiteltu Sippolan- ja Summanjokilaaksojen kulttuurimaisema sijaitsee noin 10 kilometrin päässä.

Maisemavaikutukset ovat paikallisia. Turvetuotantoalueet ovat vahvasti ihmisen muokkaamia ja niiden ei mielletä olevan maisemallisesti kauniita. Aurinkovoimalan toteuttamisella turvetuotantoalueelle ei menetetä maisemallisesti mitään. Alueelle ei ole yhdestäkään asunnosta tai vapaa-ajan asunnosta näköyhteyttä, joten sillä ei myöskään ole välitöntä vaikutusta asukkaiden kokemaan lähimaisemaan. Hankealue on metsien rajaama.

Rakennuspaikan sijainnin (metsien rajaama turvetuotantoalue) ja ominaisuuksien (lähiympäristössä ei sijaitse asutusta, alueella ei ole maiseman tai kulttuuriympäristön arvokohteita) perusteella voidaan todeta, että rakentaminen on sopivaa maisemalliselta kannalta eikä se vaikeuta kulttuuriympäristön arvojen säilyttämistä. Rakennus soveltuu ympäristöön ja maisemaan sekä täyttää riittävällä tavalla kauneuden ja sopusuhtaisuuden vaatimukset.

Ympäristö- ja luonnonarvot

Vaikutuksia alueen luontoon on arvioitu hakemukseen liitetyn luontoselvityksen (Luontoselvitys 2024, Kouvolan Lakiasuon aurinkovoimahanke. Tmi Luonto-Lasse) tulosten ja muun avoimen aineiston perusteella.

Alue on luontoselvityksen mukaan linnustoltaan hyvin vähälajinen. Selvityksen mukaan paljailla, kasvittomilla turvetuotantoalueilla yleensäkin pesi juuri mitään. Kevättulvien aikaan havaittiin alueella lepäileviä ja ruokailevia vesilintuja.

Viitasammakko on EU:n luontodirektiivin liitteen IV (a) laji ja sen lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty. Hakemusalueella on potentiaalisia viitasammakolle sopivia alueita, mutta luontoselvitys ei anna ELY-keskuksen lausunnon mukaan riittävästi tietoa lajin esiintymisestä. Suunnittelutarveratkaisussa tulee siten määriteltäväksi, että viitasammakon esiintyminen tulee selvittää uudelleen ennen rakennusluvan myöntämistä tai rakennusluvan ehdoksi tulee määrittää viitasammakotilanteen selvittäminen ennen rakentamisen aloittamista. Viitasammakoselvityksen oikeellisuuden tarkastaa Kaakkois-Suomen ELY-keskus, jolta tulee pyytää lausunto tarkistus selvityksestä. Mikäli alueelta löytyy viitasammakon lisääntymis- tai levähdyspaikkoja, tulee ko. alueet jättää kaiken rakentamisen ulkopuolelle.

Hankealueelta havaittiin luontoselvityksen yhteydessä kirjoverkkoperhosen käyttämiä ravintokasveja, mutta perhosen esiintymistä ei ole selvitetty. ELY-keskus edellytti lausunnossaan kirjoverkkoperhostilanteen selvittämistä. Aikuisia kirjoverkkoperhosia voidaan kartoittaa kesäaikaan ja toukkaseittejä voidaan kartoittaa seittien perusteella ravintokasveilta syksyllä.

Turvekentiltä havaittiin luontoselvityksen yhteydessä runsaasti teeren ulostejätköksiä, mikä on selvityksen mukaan osoitus siitä, että turvekentillä on suuri merkitys teerien soidinpaikkana. Aurinkovoimalan rakentaminen tulee käytännössä poistamaan turvekentällä sijaitsevan teerien soidinpaikan.

Suunnitellun rakennuspaikan ulkopuolisia alueiden luonnontilaa ei ole selvitetty, eli esimerkiksi rakennuspaikan ulkopuolisten kanalintujen esiintymisestä ei ole hakemuksessa esitetty tietoja. Selvitystiedon puuttuessa voidaan silti olettaa, että aluetta ympäröivät metsät ja suot ovat potentiaalisesti kanalintujen kuten metson ja teeren käyttämiä. Kanalintujen ja voimalataseisten aurinkopaneelien törmäysriskistä ei ole kattavaa tietoa. Hakemuksen mukaan voimala on tarkoitus aidata 2,1 metriä korkealla suuriauukkoisella riista-aidalla. Poronhoitoalueella olevat vastaavat metalliset pienilankaiset aidat aiheuttavat runsaasti metsäkanalintujen törmäyksiä, joista linnut vahingoittuvat tai kuolevat. Tämän riskin pienentämiseksi asiaa on hyvä seurata ja riskiä voidaan pienentää tekemällä aitaan merkintöjä nauhoituksella (keltainen väri) tai harusvaijerimerkeillä.

Turvetuotannon seurauksena alkuperäinen suoluonto on menetetty. Aurinkovoimalan rakentamisen myötä turvetuotantokäytössä ollutta suota ei voida ennallistaa luonnonmukaiseksi suoksi. Turpeenoton lakattua alue ei enää tuottaisi turpeen poltosta johtuvaa hiilidioksidin vapautumista. Alue tulisi jatkossakin toimimaan energian lähteenä, mutta ympäristö- ja ilmastopäästöiltään vähäisempänä.

Tapio konserni on tuottanut oppaan Aurinkovoimaloiden vesienhallinta ja luontoteot turvetuotannosta poistuvilla alueilla (Tapion raportteja nro 78, 2025). Julkaisussa esiteltyjä menetelmiä suositetaan sovellettavan hankkeen jatkokehittämisessä. Raportti on saatavilla: <https://tapio.fi/wp-content/uploads/2025/01/Aurinkovoimaloiden-vesienhallinta-ja-luontoteot-turvetuotannosta-poistuvilla-alueilla.pdf>

Hankealueen eteläpuolella sijaitseva Kähöjärvensuo on luontoarvoiltaan merkittävä suo. Kähöjärvensuo kuului soidensuojeluohjelman täydennysehdotukseen. Hankkeen rakennuspaikka rajautuu eteläosaltaan Kähöjärvensuohon. Suunniteltu aurinkovoimala ei millään osin sijoitu Kähöjärvensuon luonnontilaiselle osa-alueelle. Vesistövaikutuksia voimala-alueelta Kähöjärvensuolle ei aiheudu, sillä virtaussuunta on kohti pohjoista Kähöjärvensuolta pois päin.

Rakennuspaikalla tai sen läheisyydessä ei ole luonnonsuojelualueita tai Natura2000-alueita. Rakennuspaikan alueella ei ole suojelun arvoisia geologisia muodostumia.

Laaja rakennettu ja aidattu alue luo estevaikutuksen suurten maanisäkkäisen liikkumiselle. Hankealue koostuu käytännössä kahdesta aidoin rajatusta alueesta. Hakemusaineiston mukaan kiinteistöjen 286-414-1-5 ja 286-414-1-254 välillä on aitaamatonta alaa.

Tämä voi luoda kulkureitin suurille maanisäkkäille, joiden kulkeminen muutoin estyy itä-länsisuuntaisesti aitaamisen vuoksi. Kyseistä käytävää ei saa tukkia jatkosuunnittelun ja -luvituksen aikana, eli hankkeen aitaaminen tulee tehdä enintään siinä laajuudessa, mitä suunnittelutarveratkaisuhakemuksen asemapiirustuksessa on esitetty.

Hankealueen pohjoispuolella virtaa Summanjoki, jonka valuma-alueeseen hankealueen pintavedet kuuluvat. Summanjoki on keskisuuri turvemaiden joki ja sen ekologinen tila on joen yläjuoksulla hyvä, mutta alajuoksulla tyydyttävä. Summanjoki on vaelluskalavesistö, joen keskiosilla on havaittu taimenen lisääntymistä (Kaakkois-Suomen vesienhoidon toimenpideohjelma vuosille 2022–2027 : Vesien tila hyväksi yhdessä, Kaakkois-Suomen ELY-keskus 2022). Summanjoella on käynnissä kunnostushanke, jonka tavoitteena on edistää Summanjoen vesiluonnon elpymistä ja Itämeren kuormituksen vähentämistä. Turvetuotanto kuormittaa vesistöjä, joten oletettavasti siirtymä turvetuotannosta aurinkoenergian tuotantoon vähentää vaikutuksia Summanjokeen. Samalla on kuitenkin todettava, että vaikutukset ovat todennäköisesti suurempia kuin luonnontilaisen tai turvetuotannon jäljiltä ennallistetun suon kuormitus olisi. Siksi maankäytön muutoksen myötä on tärkeää paneutua vesistösuojelutoimiin. Hakemuksessa esitetyt vesiensuojelurakenteet ovat olennaisessa osassa vesistökuormituksen vähentämisessä. Vesiensuojelurakenteiden toteutustapaa on jatkosuunnittelussa ja -luvituksessa vielä mahdollisuus tarkentaa, mikäli muutoksilla saavutetaan vesiensuojelun kannalta parempi ratkaisu. Kalatalousviranomaisena Kaakkois-Suomessa toimiva Varsinais-Suomen ELY-keskus toi lausunnossaan esille, että voimala-alueen rakentamisvaiheessa on keskeistä hyödyntää sellaisia tekniikoita ja käytäntöjä, joilla kuormitus purkuvesistöön pysyy mahdollisimman vähäisenä. Esimerkiksi alueen perustustyöt on tehtävä mahdollisimman vähävetiseen aikaan.

Erityisen hyödyllistä vaikutusten ymmärtämisessä olisi, jos hanketoimija jatkaisi kalatalousviranomaisen lausunnossa esittämää seuranta- ja jatkossa vapaaehtoisesti, koska tällaisista seurantaohjelmista ei voida suunnittelutarveratkaisussa määrätä. Erinäiset seurantaohjelmat olisivat tarpeen, mutta koska aurinkovoimala ei tarvitse myöskään ympäristölupaa, ovat eri viranomaisten lakisääteisten velvoittavien määräysten antaminen seurantaohjelmien osalta hyvin vähissä.

Turve on vedenpinnan alle jääneistä kasvien osista muodostunutta orgaanista ainetta, jonka hajoaminen tapahtuu epätäydellisesti hapettomien olosuhteiden takia. Turve sitoo hiiltä ja turvemaidella kuivatuksen lisääminen altistaa turpeen hapelle ja sitä kautta sen hajoamiselle, jolloin siihen sitoutunut hiilidioksidi vapautuu. Ilmastovaikutusten osalta onkin erityisen tärkeää, että aluetta ei kuivateta, vaan päinvastoin suositeltavaa ilmastopäästöjen näkökulmasta olisikin alueen vedenpinnan nosto, eli vettäminen.

Hakemukseen liitetyn vesienkäsittelysuunnitelman mukaan vedenpinnan taso ei rakennuspaikalla tulisi laskemaan nykyisestä, mistä voidaan tehdä johtopäätös, ettei rakentaminen tulisi merkittävästi lisäämään hiilidioksidipäästöjä maaperästä. Hankkeen jatkosuunnittelussa ja toteuttamisessa on varmistettava, että tässä suunnittelutarvehakemuksessa todettu vedenpinnan taso ei tule laskemaan. Vedenpinnan nostolla on positiivisia vaikutuksia, eli vedenpintaa on mahdollista nostaa.

Hankevastaavan on huomioitava kaikessa toiminnassa myös muiden kuin maankäyttö- ja rakennuslain mukaisten lupien tarve, kuten esimerkiksi Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen lausunnossa kerrottu ojitusilmoitus vesilain mukaisen luvan tarpeen arvioimiseksi.

Hankealue rajautuu idässä Teirisuonkankaan 2-luokan (Muu vedenhankintakäyttöön soveltuva pohjavesialue) pohjavesialueeseen. Pohjavesialueelle ei ole esitetty rakentamista. Hakemusselosteen mukaan aurinkovoimaloiden huoltotöissä tai puhtaanapidossa ei tulla käyttämään ympäristölle haitallisia tai kemiallisia aineita, mitkä vaikuttaisivat maaperään tai pohjaveteen. Aurinkovoimalan yhteyteen on esitetty energiavarastointia, eli akustoja. Mahdollisen akkupalon sammuttamisesta voi aiheutua epäpuhtaita sammutusvesiä, jotka voisivat olla pohjavedelle vaarallisia. Energiavarastot on hakemuksessa esitetty sijoitettavan pohjavesialueen ulkopuolelle. Jotta hanke ei aiheuta pohjavesiriskiä, tulee hankkeen toteutuksessa varmistaa, että mahdolliset epäpuhtaat sammutusvedet eivät missään olosuhteissa kulkeudu pohjavesialueelle tai Summanjokeen.

Aurinkovoimalasta ei aiheudu pienhiukkaspäästöjä tai muita suoria terveyteen vaikuttavia ympäristövaikutuksia kuten melua tai tärinää.

Hanke ei aiheuta ympäristö- tai luonnonarvojen vähenemistä tai heikkenemistä.

Liikenne

Liikennöinti alueelle on vähäistä, kun aurinkovoimala on aloittanut sähköntuotannon. Aurinkovoimala-alueelle ei muodostu vakituisia työpaikkoja, vaan liikennöinti koostuu lähinnä paikalla satunnaisesti vierailevasta huolintahenkilöstöstä. Hakemuksessa on esitetty voimala-alueen sisäiset huolto- ja pelastustiet sekä aiottu kulkuyhteys rakennuspaikalle.

Asemapiirustuksessa rakennuspaikalle on esitetty kulku olemassa olevia turvetuotantokäytössä olleita huoltoteitä pitkin Hytjärventieltä, joka on yksityistie.

Aurinkovoimalan rakentaminen ei aiheuta kunnalle velvoitteita, tarpeita tai kustannuksia teiden rakentamisesta. Rakentaminen on sopivaa liikenneväylien toteuttamisen sekä liikenneturvallisuuden kannalta.

Yhdyskuntatekniset verkostot

Aurinkovoimalan toteutumisen kannalta olennaista on liittymismahdollisuus sähköverkkoon. Aurinkovoimala on alustavasti ajateltu liitettävän 33 kV:n maakaapelilla pohjoiseen noin 10 kilometrin päähän valtatie 6 pohjoispuolelle uuden sähköaseman kautta Fingridin Yllikkälä-Koria 110 kV:n voimajohtoon. Hakemuksessa on esitetty alustava sähkönsiirtoreitti, joka noudattelisi olemassa olevia ajoväyliä ja kulku-uria. Tällä tavoin toteutettuna rakennuspaikan ulkopuolelle sijoittuvista maakaapeloinneista aiheutuisi mahdollisimman vähän haittaa mm. muille maanomistajille ja metsänkäytölle. Huomioitavaa kuitenkin on, että tällä suunnittelutarveratkaisulla ei luvuteta aurinkovoimalan suunnitellun rakennuspaikan ulkopuolisia kaapelointeja tai sähköasemaa.

Aurinkovoimalan alueella ei käytetä vettä eikä alueelta muodostu jätevesiä. Voimala-alueita varten ei ole tarve rakentaa vesi- tai viemärijohtoja.

Rakentaminen on sopivaa yhdyskuntateknisten verkostojen toteuttamisen kannalta.

Palvelujen saavutettavuus

Suunnittelutarveratkaisulla ei ole haettu rakentamista vakituista tai vapaa-ajanasumista tai työpaikka-alueita varten, mistä aiheutuisi palvelujen saavutettavuusvaatimuksia tai jotka muodostaisivat asiakashakuisia palveluja alueelle. Suunnitellulla rakentamisella ei ole merkitystä palvelujen saavutettavuuden suhteen.

Virkistystarpeiden turvaaminen

Rakennuspaikan alueella ei ole virallisia kaupungin tai valtion virkistyskäyttöön osoittamia alueita, eikä sellaisia ole tälle seudulle suunnitteilla. Rakennuspaikka on yksityisomistuksessa olevaa turvetuotannossa ollutta aluetta, jolla liikkuminen jokaisenoikeuksin on ollut rajoitettua ja hankalaa. Jokaisenoikeudet ovat tapaoikeutta, eikä niitä käyttämällä saa haitata maanomistajan maankäyttöä. Aurinkovoimalan rakentamisen jälkeen alueella liikkuminen on rajoitettua. Kouvolan kaakkoisosat ovat harvaan asuttua maaseutua, eikä jokaisenoikeuksien perusteella tapahtuva liikkuminen aurinkovoimalan rakentamisen myötä kohtuuttomasti hankaloidu. Seudulle jää erittäin runsaasti pelto-, metsä- ja suomaata samoiltavaksi jatkossakin. Alueella ei ole tarpeita perustaa virkistysalueita. Rakentaminen ei vaikeuta virkistystarpeiden turvaamista.

Metsästämiseen tarvitaan maanomistajan lupa. Maanomistajalla ei ole velvollisuutta sallia metsästäystä omistamillaan maa-alueilla, eikä viereisillä kiinteistöillä mahdollisesti tapahtuva metsästysharrastus voi olla peruste rajoittaa toisen maanomistajan maankäyttöä. Kaikessa metsästyksessä on huomioitava, ettei toisen kiinteistölle tai kiinteistöllä oleville rakennuksille missään olosuhteissa aiheuteta vahinkoa. Seudulla sijaitsee myös haja-asutusta ja muihin maaseutuelinkeinoihin

liittyviä rakennuksia, mitkä tulee vastaavalla tavalla huomioida metsästyksen turvallisuudessa. Seutu on harvaan rakennettua, mistä johtuen metsästysharrastukselle on edellytyksiä aurinkovoimalan mahdollisesta rakentamisesta huolimatta. Hankkeella ei ole merkittävää vaikutusta metsästysharrastuksen jatkuvuuteen.

Vaikutukset ihmisiin ja muut sosiaaliset vaikutukset

Kouvolan tekninen lautakunta on hyväksynyt 2.5.2024 suuren mittakaavan aurinkovoimaloiden sijoittamista koskevan ohjeistuksen. Ohjeistuksen tarkoituksena on käsitellä aurinkovoimaloiden sijoittumiskysymyksiä suhteessa asumiseen. Ohjeistuksessa annetaan hyviä suunnittelukäytänteitä lähtökohdiksi voimaloiden sijoittumista suunnitteleville toimijoille. Ohjeistus ei ole juridisesti velvoittava, vaan sillä pyritään edistämään hyviä suunnittelukäyteitä ja vastaamaan etupainotteisesti maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti edellytyksiin hyvästä elinympäristöstä ja suunnittelusta. Lakiasuon hankealue sijaitsee suhteellisen kaukana asutuksesta, joten sillä ei ole välittömiä vaikutuksia asutukseen. Lakiasuon hanke noudattaa ko. ohjeistusta.

Turvetuotantokäytössä ollut alue ei ole ollut seudun asukkaiden hyödynnettävänä esim. virkistyksen kannalta. Lähin loma-asunto sijaitsee n. 410 metrin päässä hankealueesta. Laajemmin loma-asutusta on Hytjärven rannalla n. 600 metrin päässä hankealueesta koilliseen. Lähin vakituinen asunto sijaitsee n. 1 kilometrin päässä luoteessa. Laajemmin vakituista asutusta on lounaassa n. 1,5 kilometrin päässä Haapalan kyläalueella. Loma-asunnoilta tai vakituksilta asunnoilta ei ole näköyhteyttä hankealueelle.

Aurinkovoimalatoiminta luo uudenlaisen ansaintamahdollisuuden entisille turvetuotantomaiden omistajille.

Vaikutukset alueen asutukseen tai loma-asumiseen ovat vähäisiä.

Kansallinen turvallisuus

Maankäyttö- ja rakennuslain 4 a §:n mukaan alueidenkäytön suunnittelussa on turvattava maanpuolustuksen, rajaturvallisuuden ja rajavalvonnan, väestönsuojelun sekä huoltovarmuuden edellyttämät kehittämistarpeet ja varmistettava, ettei niistä vastaavien tahojen toimintamahdollisuuksia heikennetä. Suunnittelutarvehakemuksesta on pyydetty 1. logistiikkarykmentiltä lausunto. 1. logistiikkarykmentti ei toimittanut lausuntoa, mutta rykmentin edustaja ilmoitti suullisesti, että se ei vastusta hanketta.

Muut vaikutukset

Hakemuksen mukaan aurinkovoimaloiden palot ovat harvinaisia ja paikallisia. Aurinkovoimalan lasi- ja metallimateriaalit eivät ole erityisen paloherkkiä. Palot etenevät yleensä maastopaloina paneelikenttien alla ja se vaatisi paneelikentän alla olevaa runsasta palokuormaa. Paneelimuodulien alla tai niiden välissä ei tällaista palokuormaa ole.

Alueen vettäminen edelleen vähentäisi paloriskiä. Pelastuslaitokselle on varattu pelastustiet. Pelastuslaitoksen lausunnossa mainitut seikat tulee huomioida jatkosuunnittelussa. Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto on päivittänyt aurinkosähköjärjestelmien paloturvallisuusohjetta loppuvuodesta 2024:

<https://www.pelastuslaitokset.fi/julkaisu/aurinkosahkojarjestelmat>
Hankkeen ei arvioida aiheuttavan erityistä paloriskiä.

Turvetuotannosta on voinut aiheutua pölyhaittaa, joka vähenee turpeen noston lakattua. Aurinkovoimalalle voi aiheutua haittaa viereisten vielä toiminnassa olevasta turvetuotannosta mm. paneelien pölyttymisen kautta. Aurinkovoimalan rakentamisella ei voi rajoittaa naapurikiinteistöjen toimintaa kuten turvetuotantoa ja metsätaloutta, eli aurinkovoimatoimija kantaa itse mahdolliset voimalalle tai energiantuotannolle aiheutuvat riskit.

Aurinkovoimalat ovat laajalti pinta-alaa vaativia hankkeita ja niiden yhteisvaikutuksia toisiin aurinkovoimahankkeisiin on syytä arvioida. Tällä hetkellä Lakiasuon läheisyydessä ei ole vireillä muita aurinkovoimalahankkeita. Lähin tiedossa oleva hanke sijaitsee n. 11 kilometrin päässä luoteeseen Utin Kiikunsuolla. Suuren välimatkan johdosta näillä hankkeilla ei katsota olevan erityisiä yhteisvaikutuksia. Mikäli seudulle tulisi vireille uusia aurinkovoimalahankkeita, tulisi niiden yhteisvaikutuksia arvioida yhdessä Lakiasuon aurinkovoimalan kanssa.

Aurinkovoimalat eivät sisälly sellaisinaan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain liitteen 1 hankeluetteloon, joten ne eivät automaattisesti vaadi YVA-menettelyä. Päätöksen YVA-menettelyn soveltamistarpeesta tekee hankkeen toimialueen ELY-keskus (Kouvolassa Kaakkois-Suomen ELY-keskus). Kaakkois-Suomen ELY-keskus ei tätä suunnittelutarveratkaisua koskevassa lausunnossaan viitannut mahdolliseen YVA-menettelyn soveltamiseen. Tässä yhteydessä selvyyden vuoksi todettakoon, että YVA-menettelyyn liittyvät asiat ovat kokonaisuudessaan hankkeeseen ryhtyvän ja ELY-keskuksen vastuulla. Kouvolan kaupunki on ELY-keskuksen lausunnon perusteella tehnyt johtopäätöksen, että YVA-lainsäädännön näkökulmasta ei ole esteitä suunnittelutarveratkaisun tekemiselle.

Yhteenveto

Suunnittelutarvehakemus ja sen liiteselvitykset antavat selkeän kuvan aiotusta rakentamisesta ja siitä aiheutuvista vaikutuksista.

Hakemusasiakirjojen avulla on voitu arvioida suunnitellun voimalan olennaisia vaikutuksia. Hakemusaineiston perusteella on voitu arvioida, että Lakiasuon aurinkovoimala ei johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen eikä siitä aiheudu merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Suunnittelutarvealuetta koskevat rakennusluvan erityiset edellytykset on tutkittu ja todettakoon, että rakennusluvan myöntämiselle on olemassa

edellytykset, kun huomioidaan päätöksessä luetellut ehdot. Lisäksi myönteiselle poikkeamispäätökselle on riittävät perusteet.

Oheismateriaali

Pääpiirustukset (asemapiirustus, energiavarasto, aidan tyyppiirustus, paneelimuodulien tyyppikuva), hankeselostus, luontoselvitys, vesienhallintasuunnitelma ja sijaintikartta ovat oheismateriaalina.

Maksut ja niiden määräytyminen

Maksut määräytyvät Kouvolan kaupungin teknisen lautakunnan 13.12.2022 (§ 264) hyväksymän kaavoituksen palvelumaksut ja taksat mukaan (tullut voimaan 1.1.2023).

Myönteinen suunnittelutarveratkaisupäätös 590 € / Kielteinen suunnittelutarveratkaisupäätös 350 €

Kuuleminen hakemuksen johdosta 70 €/kuultava

Lisäksi peritään kuulutuskustannukset todellisten kustannusten mukaisina.

Asiantuntijana kokouksessa ja vastaamassa kysymyksiin on kaavoitusinsinööri Olli Ruokonen.

Lisätietoja: kaavoitusinsinööri Olli Ruokonen, puh. 020 615 9235, olli.ruokonen(at)kouvola.fi

Rakennusvalvontapäällikön ehdotus:

Teknisen lautakunnan lupajaosto päättää myöntää hakemuksen mukaisen suunnittelutarveratkaisun ja poikkeamisen rakentamiselle seuraavin ehdoin:

- a. Hakemuksessa esitetyt vesiensuojelurakenteet tulee olla toteutettu ennen muun voimalan maanrakennustöitä, jotta rakennusaikaiset hulevesien epäpuhtaudet voidaan käsitellä ennen pintavesien johtamista Summanjokeen. Vesienhallintarakenteiden toteutustapaa on mahdollista jatkosuunnittelussa vielä tarkentaa, mikäli muutoksilla saavutetaan vesiensuojelun kannalta edullisempi ratkaisu. Rakennuslupaa varten tulee laatia suunnitelma rakentamisaikaisten pintavesien käsittelystä.
- b. Rakentamisella ei saa muuttaa soidensuojeluohjelman täydennysehdotuksen kohteen Kähöjärvensuon vesitaloutta.
- c. Rakennuslupakäsittelyssä tulee määrittää, että voimalan rakentamista ei saa aloittaa ennen viitasammakolle ja kirjoverkkoperhosille potentiaalisten alueiden tarkistus selvitystä. Kaakkois-Suomen ELY-keskukselle tulee varata mahdollisuus tutustua ja tarvittaessa lausua täydennysselvityksistä. Mahdollisia viitasammakon tai kirjoverkkoperhosien elinympäristöjä ei saa vaarantaa ja ne tulee jättää rakentamisen ulkopuolelle.

- d. Energiavaraston alueen pintavesiä ei missään olosuhteissa saa johtaa Teirisuonkankaan pohjavesialueelle. Energiavarastoalueelta muodostuvien likaantuneiden pintavesien, kuten sammutusvesien, pääsy Summanjokeen tulee estää.
- e. Aurinkovoimalan alue voidaan aidata enintään tämän suunnittelutarveratkaisuhakemuksen asemapiirustuksen esittämässä laajuudessa.
- f. Kymenlaakson pelastuslaitoksen lausunnossa esitetyt asiat tulee huomioida rakennushankkeen jatkosuunnittelussa ja luvituksessa.
- g. Hankkeesta tulee pyytää Suomen Erillisverkot Oy:n lausunto ennen rakennusluvan ratkaisemista.

Suunnittelutarveratkaisu ja poikkeamispäätös ovat voimassa kaksi vuotta antopäivästä lukien. Sanotun ajan kuluessa on haettava tätä suunnittelutarveratkaisun poikkeamislupaa vastaava rakennuslupa.

Teknisen lautakunnan lupajaoston päätös:

Teknisen lautakunnan lupajaosto hyväksyi päätösehdotuksen.

Teknisen lautakunnan lupajaosto myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden kaavoitusinsinööri Olli Ruokoselle. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn aikana.
